

Avaintyönantajat AVAINTA ry:n
opetusalan työehtosopimus
2017–2018

AVAINOTES 2017–2018

**Avaintyöntajat AVAINTA ry:n
opetusalan työehtosopimus**

1. painos
Painetun julkaisun ISBN 978-952-7231-02-9
Verkkajulkaisun ISBN 978-952-7231-03-6
Otavan Kirjapaino Oy
Keuruu 2017

Myynti:
Kuntatalon julkaisumyynti, puh. 09 7711
Tilausnumero 3-0878

Avaintyöntajat AVAINTA ry
Toinen linja 14
00530 HELSINKI
puh. 09 7711
www.avainta.fi

Sisällys

Avaintyöntajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimus (AVAINOTES) 2017–2018

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	9
YLEINEN OSA	11
I LUKU SOVELTAMINEN	11
1 § Soveltamisala.....	11
II LUKU PALKKAUS	12
2 § Palkkausperusteet	12
3 § Poistettu	12
4 § Poistettu	12
5 § Epäpätevyyssalennus.....	12
6 § Vuosisidonnainen lisä kansalaisopistossa, musiikkioppilaitoksessa ja ammatillisessa oppilaitoksessa	13
7 § Henkilökohtainen lisä	13
8 § Kielilisiä.....	14
9 § Kielitaitolisiä	14
10 § Sijaisuus	14
11 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio	14
12 § Yksityisopiskelijoiden tentti	14
13 § Täysi palkka	15
13 a § Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin vähimmäispalkka	15
III LUKU TYÖAIKA	16
14 § Kokonaistyöaikaa noudattavan opetushenkilöstön työaika	16
14 a § Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin työaika.....	16
15 § Opetushenkilöstön työaika.....	16
16 § Etäopetukseen liittyvä työ	16
IV LUKU VUOSILOMA	17
17 § Vuosilomaoikeus	17
18 § Määräaikaisen toimihenkilön lomapäiväkorvaus.....	17
19 § Vuosilomaetuudet siirryttäessä tehtävästä toiseen	18
20 § Kokonaistyöaikaa noudattavan opetushenkilöstön vuosiloma.....	18
V LUKU TYÖVAPAAT	19
21 § Sairausajan palkka.....	19
22 § Osa-aikaisen palkka.....	21
22 a § Osittaisen hoitovapaan palkka	21
VI LUKU TUNTIOPETTAJAT	22
23 § Päätoimiset tuntiopettajat.....	22
24 § Sivutoimiset tuntiopettajat	23

VII LUKU LUOTTAMUSMIEHET	24
25 § Luottamusmiesajankäyttö ja ajankäyttökorvaukset.....	24
AMMATILLISET OPPILAITOKSET	25
OPETUSHENKILÖSTÖN YHTEISET MÄÄRÄYKSET	25
1 § Monialainen ammatillinen oppilaitos	25
1 a § Ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen sopimusmääräysten soveltaminen 1.2.2012–31.7.2018.....	25
1 b § Ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen tuntien huomioon ottaminen liitteiden 1–6 tuntiopettajan päätoimisuuden täyttymistä määriteltäessä 1.2.2012–31.7.2018	26
2 § Ammatillisen koulutuksen soveltamisalat.....	27
3 § Rehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetustuntimäärä	27
4 § Apulaisrehtorin ja aikuiskoulutusjohtajan palkka ja opetustuntimäärä	27
5 § Opinto-ohjaajan palkka ja opetustuntimäärä.....	28
6 § Kokonaistyöajassa olevan toimenhaltijan työaika ja vuosiloma.....	28
7 § Vuosisidonnainen lisä	28
8 § Palkan muodostuminen	28
9 § Ammatillisessa oppilaitoksessa annettava lukio-opetus	29
10 § Ilta-, viikonloppu- ja lomaopetuslisä.....	29
11 § Eräät muut kuin luokanopetustehtävät.....	30
12 § Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan toimen haltijan ylituntipalkkio.....	31
13 § Työvapaan vaikutus ylituntipalkkion maksamiseen.....	32
14 § Siirtymäkauden lisä ja henkilökohtainen palkanlisä.....	32
LIITE 1 AMMATTIOPPILAITOS	33
1 § Soveltamisala.....	33
PALKKA	33
2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka	33
3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä	34
TYÖAIKA.....	34
4 § Opettajan työaika	34
5 § Suunnittelutyöaika.....	35
6 § Laitteistokorvaus	35
7 § Opetusvelvollisuuden huojennukset	35
8 § Ylituntipalkkio	36
TUNTIOPETTAJAT	37
9 § Tuntiopettajat	37
LIITE 2 KAUPPAOPPILAITOS	38
1 § Soveltamisala.....	38
PALKKA.....	38
2 § Opettajan vähimmäisperuspalkka.....	38
3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä	38
TYÖAIKA.....	38
4 § Opettajan työpäivät ja opetusvelvollisuus	38

4 a §	Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017).....	39
5 §	Opetusvelvollisuuden huojennukset	39
6 §	Suuntautumisopintojen johtaja/koulutusohjelmajohtaja	40
7 §	Kurssiopetuslisä.....	40
8 §	Ylituntipalkkio	40
	TUNTIOPETTAJAT	40
9 §	Tuntiopettajat	40
LIITE 3 TAIDE- JA VIESTINTÄKULTTUURIOPPILAITOS.....		42
1 §	Soveltamisala.....	42
	PALKKA	42
2 §	Opettajan hinnoittelutunnukset ja vähimmäisperuspalkka	42
3 §	Opettajan vuosisidonnainen lisä	42
	TYÖAIKA	43
4 §	Opettajan opetusvelvollisuus	43
4 a §	Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017).....	43
5 §	Opetusvelvollisuuden huojennukset	43
6 §	Laitteistokorvaus	44
7 §	Ylituntipalkkio	44
8 §	Tuntiopettajan palvelussuhteen ehdot	44
LIITE 4 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN OPPILAITOS		46
1 §	Soveltamisala.....	46
	PALKKA	46
2 §	Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka	46
3 §	Opettajan vuosisidonnainen lisä	46
	TYÖAIKA	46
4 §	Opettajan työaika	46
5 §	Vuosiloma	47
6 §	Tuntiopettajan palvelussuhteen ehdot	47
LIITE 5 METSÄ- JA PUUTALOUSOPPILAITOS.....		49
1 §	Soveltamisala.....	49
	PALKKA	49
2 §	Palkka	49
3 §	Opettajan vuosisidonnainen lisä	49
	TYÖAIKA	50
4 §	Opettajan työaika	50
5 §	Vuosiloma	51
6 §	Tuntiopettajan työsuhteen ehdot.....	51
LIITE 6 MERENKULKUOPPILAITOS		53
1 §	Soveltamisala.....	53
	PALKKA	53
2 §	Laboratorioinsinöörin peruspalkka	53
3 §	Opettajan hinnoittelutunnukset ja palkka	53
4 §	Opettajan ja laboratorioinsinöörin vuosisidonnainen lisä	54
	TYÖAIKA	54
5 §	Laboratorioinsinöörin työaika	54

6 §	Opettajan opetusvelvollisuus	54
6 a §	Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017).....	54
7 §	Opetusvelvollisuuden huojennukset	55
8 §	Ylituntipalkkio	55
9 §	Tuntiopettaja	56
AMMATILLINEN AIKUISKOULUTUSKESKUS		57
1 §	Soveltamisala.....	57
2 §	Koko- ja osa-aikainen opettaja.....	59
3 §	Palkkaus	60
4 §	Sivutoimiset tuntiopettajat.....	60
AMMATTIKORKEAKOULUT		61
1 §	Soveltamisala.....	61
2 §	Yliopettajan ja lehtorin työaika	61
3 §	Yliopettajan ja lehtorin vähimmäispalkka	62
4 §	Työajan ylityskorvaus.....	63
5 §	Kesävapaan korvaus	63
6 §	Epämukavan työajan lisät	63
7 §	Täyttä työaikaa tekevä tuntiopettaja	64
7 b §	Osa-aikainen tuntiopettaja	64
7 c §	Sivutoiminen tuntiopettaja.....	64
8 §	Saatavuuslisä	65
9 §	Siirtymämääräys	65
KANSALAIPOISTOT		66
	REHTORIT.....	66
1 §	Rehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus.....	66
2 §	Työaika ja vuosiloma.....	66
	APULAISREHTORIT.....	66
3 §	Kokonaispalkkauksessa olevan apulaisrehtorin toimenhaltijan vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus	66
4 §	Työaika ja vuosiloma.....	66
	Opettajat	66
5 §	Opettajan hinnoittelutunnukset ja vähimmäisperuspalkka	66
6 §	Opetusvelvollisuus.....	67
7 §	Muu työvelvollisuus.....	67
8 §	Loppiaisen vaikutus opetustyövelvollisuuteen	67
9 §	Opetusvelvollisuuden huojennukset	67
10 §	Vuosisidonnainen lisä	68
	TUNTIOPETTAJAT	69
11 §	Palkkioperusteet	69
11 a §	Tuntiopettajan muun työn velvollisuus (voimaan 1.8.2017).....	69
12 §	Työsuhteen alkaminen	70
13 §	Vuosilomakorvaus.....	70
14 §	Lomarahat.....	70
15 §	Sairausajan ja äitiysloma-ajan palkka.....	70
16 §	Matkakustannusten korvaus	71
17 §	Palkanmaksu	71

18 §	Siirtymämääräys 1.1.2006 euromääräiseen palkkukseen siirrettävälle opettajalle	71
19 §	Siirtymäkauden lisä	72

MUSIIKKIOPPILAITOKSET.....73

	REHTORIT JA APULAISREHTORIT	73
1 §	Rehtorin ja apulaisrehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus.....	73
2 §	Työaika ja vuosiloma.....	73
3 §	Apulaisrehtorina toimivan opettajan opetusvelvollisuus.....	73
	OPETTAJAT	73
4 §	Opettajan hinnoittelutunnukset, opetusvelvollisuudet ja vähimmäisperuspalkka	73
5 §	Sivutoimipisteen johtaja	74
6 §	Sivutoimipisteen opetus	74
6 a §	Tohtorin tutkintolisä	75
7 §	Opettajan ylituntipalkkio	75
8 §	Matkakustannusten korvaaminen	76
9 §	Työaika.....	76
10 §	Vuosisidonnainen lisä	76
	PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT	77
11 §	Päätoimisten tuntiopettajien hinnoittelutunnus, opetusvelvollisuus ja vähimmäisperuspalkka.....	77
12 §	Sivutoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnus ja tuntipalkkio.....	77
12 a §	Sivutoimisen tuntiopettajan muun työn velvollisuus (voimaan 1.8.2017).....	77
13 §	Tutkintolautakunta- ja suunnittelutehtävät	78
14 §	Yhdessä tai useammassa toimipisteessä opettavan tuntiopettajan lisä	78
15 §	Matkakustannusten korvaaminen	78
16 §	Sopimusmääräyksistä poikkeaminen.....	79
17 §	Siirtymämääräys 1.1.2006 euromääräiseen palkkukseen siirrettävälle opettajalle	79
18 §	Sivutoimisen tuntiopettajan oikeus sairausajan palkkaan.....	79

AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN OPETUSHENKILÖSTÖN TYÖAIKAKOKEILUA KOSKEVAT SOPIMUSMÄÄRÄYKSET 80

I SOVELTAMINEN	80	
1 §	Soveltamisala.....	80
II SOSIAALI- JA TERVEYSALAN OPPILAITOS	80	
	PALKKA	80
2 §	Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka	80
3 §	Opettajan vuosisidonnainen lisä	80
	TYÖAIKA.....	81
4 §	Opettajan työaika	81
5 §	Työajan ylityskorvaus.....	81
6 §	Epämukavan työajan lisät	82

7 §	Vuosiloma	82
8 §	Tuntiopettajan työsuhteen ehdot.....	82
III MUUT AMMATILLISET OPPILAITOKSET		83
9 §	Sopimusmääräyksen soveltaminen	83
10 §	Työsuhteen ehdot, joista voidaan poiketa.....	83
PALKKALIITE.....		85

Avaintyönantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimuksen (AVAINOTES) 2017–2018 allekirjoituspöytäkirja

1 § Työmarkkinakeskusjärjestöjen Kilpailukyky sopimusta koskevan neuvottelutuloksen toteuttaminen

Tällä työehtosopimuksella toteutetaan Avaintyönantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimuksen soveltamisalalla työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvottelutulos 29.2.2016 Kilpailukyky sopimukseksi.

2 § Sopimuksen voimassaoloaika ja sopimuksen mahdollinen irtisanominen

Tämä työehtosopimus on voimassa 1.2.2017–31.1.2018.

Sopimuksen voimassaolo jatkuu 31.1.2018 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä kirjallisesti irtisanota viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättämistä.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päätyneen tai joku sopijaosapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

3 § Työsuhteen ehtojen muutokset

Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen Kilpailukyky sopimusta koskevan neuvottelutuloksen perusteella ei tehdä palkkaa tai muita kustannusvaikutteisia työehtoja koskevia muutoksia, poikkeuksena ovat 4 §:ssä sovitut rakenteelliset muutokset.

4 § Työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvottelutuloksen edellyttämät rakenteelliset muutokset

Kilpailukyky sopimusta koskevassa neuvottelutuloksessa sovitusta vuosittaisen työajan pidentämisestä keskimäärin 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta on sovittu tässä työehtosopimuksessa.

Tässä työehtosopimuksessa sovitut muutokset työaikamääräyksiin tulevat voimaan 1.8.2017.

5 § Jatkuva neuvottelumenettely

Sopijaosapuolet noudattavat sopimuskauden aikana jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteita osapuolten esille ottamissa työehtosopimusasioissa.

6 § Työryhmät

Osapuolet asettavat sopimuskaudelle:

1. Työryhmän, jonka tarkoituksena on työehtosopimusmääräysten selkiyttäminen sopimuskauden aikana. Mahdollisista toimenpiteistä päätetään työryhmän työn päättymisen jälkeen.
2. Työryhmän, joka arvioi tarvetta uudistaa ja kehittää eri opettajaryhmien työaikajärjestelmiä sekä selvittää mahdollisuuksia käynnistää uusia työaikakokeiluja. Lisäksi sopijaosapuolet selvittävät työaikasuunnittelun ja seurannan käytön edellytyksiä.
3. Työhyvinvointiryhmän, jonka tehtävänä on selvittää mahdollisuuksia edistää työhyvinvointia ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä työurien pidentämiseksi ja sairauspoissaolojen hallinnan parantamiseksi.

7 § Sopimuksen raukeaminen

Tämän työehtosopimuksen voimaantulo edellyttää kaikkien työmarkkinakeskusjärjestöjen toteavan, että 29.2.2016 tehdyllä neuvottelutuloksella työmarkkinakeskusjärjestöjen Kilpailukyky sopimukseksi on riittävä kattavuus, ja että keskusjärjestöt allekirjoittavat Kilpailukyky sopimuksen. Mikäli näin ei käy, tämä sopimus raukeaa.

Helsingissä 31. päivänä toukokuuta 2016

AVAINTYÖNANTAJAT AVAINTA RY

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ RY

I luku Soveltaminen

1 § Soveltamisala

Tätä työehtosopimusta (AVAINOTES) sovelletaan Avaintyönantajat AVAINTA ry:n jäsenyhteisön ylläpitämän ammattikorkeakoulun, musiikkioppilaitoksen, kansalaisopiston, ammatillisen oppilaitoksen ja aikuiskoulutuskeskuksen opetushenkilöstön työsuhteen ehtoihin.

Tätä sopimusta ei sovelleta oppilaitoksen/ammattikorkeakoulun johtoon eikä muihin vastaavassa esimiesasemassa oleviin, jotka edustavat työnantajaa työ- ja palkkaehtoja määrättäessä.

Sopimuksen piirissä olevan opetushenkilöstön työsuhteen ehtoihin sovelletaan soveltuvin osin Avaintyönantajat AVAINTA ry:n työehtosopimusta (AVAINOTES), jollei tässä työehtosopimuksessa tai sen liitteessä ole sovittu toisin.

II luku Palkkaus

2 § Palkkausperusteet

- 1 Opetushenkilöstön peruspalkan määräytymisessä noudatetaan soveltuvin osin Avaintyönantajat AVAINTA ry:n työehtosopimuksen (AVAINTES) 2017–2018 palkkausluvun 13 §:n 1–2 momenttia.
- 2 Erivapauden saaneen opettajan peruspalkka määräytyy erivapauden saamisajankohtana voimassa olleiden kelpoisuusehtojen (ei siirtymäsäännösten) mukaisen kelpoisuus/tutkintoryhmän perusteella.
- 3 Toimipaikkojen sijainnin mukaisessa jaossa noudatetaan seuraavaa kalleusluokitusta:

I kalleusluokkaan kuuluvat seuraavat kunnat:

Enontekiö, Espoo, Helsinki, Hyrynsalmi, Hyvinkää, Hämeenlinna, Ii, Inari, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kauniainen, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kerava, Kirkkonummi, Kittilä, Kolari, Kuhmo, Kuopio, Kuusamo, Muonio, Oulu, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Ristijärvi, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tampere, Tervola, Tornio, Utsjoki, Vaasa, Vantaa ja Ylitornio.

Muut kunnat kuuluvat II kalleusluokkaan

- 4 Kalleusluokan mukainen euromääräinen palkka määräytyy opettajan pääasiallisen toimipisteen (oppilaitos, jossa eniten tunteja) mukaan.
- 5 Tämän sopimuksen mukaista palkkaperustetta sovelletaan myös milloin opettaja on määrätty tekemään vastaavaa tehtävää, jota paikallisesti kutsutaan sopimuksesta poikkeavalla nimellä.

3 § Poistettu

4 § Poistettu

5 § Epäpätevysalennus

Toimenhaltijan, jolla ei ole toimen kelpoisuusehdoissa määriteltyä pätevyyttä, palkka on 6–20 prosenttia ko. hinnoittelutunnuksen mukaista palkkaa alempi.

Pöytäkirjamerkintä

Epäpätevyysalennuksesta päättää työnantaja. Kelpoisuusehdoissa määritellyllä pätevyydellä tarkoitetaan laissa/asetuksessa säädettyä pätevyyttä. Jos laissa/asetuksessa säädetty johonkin tiettyyn toimeen vaaditut tutkinnot/tutkintotasot ovat vaihtoehtoisia, epäpätevyysalennus tehdään ao. henkilön suorittamasta tutkintotasosta.

6 § Vuosisidonnainen lisä kansalaisopistossa, musiikkioppilaitoksessa ja ammatillisessa oppilaitoksessa

- 1 Kansalaisopiston, musiikkioppilaitoksen ja ammatillisen oppilaitoksen päätoimiselle toimihenkilölle maksetaan vuosisidonnaista lisää vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavan palvelusajan jälkeen siten kuin oppilaitoskohtaisissa määräyksissä on sovittu.
- 2 Vuosisidonnaiset lisät määräytyvät vähimmäisperuspalkan ja päätoimisen tuntiopettajan osalta enintään asianomaisen aineen opettajan opetusvelvollisuutta vastaavan palkkion sekä edellisten vuosisidonnaisten lisien yhteismäärän perusteella siten kuin oppilaitoskohtaisissa määräyksissä on sovittu.
- 3 Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttaa päätoimiseksi katsottava kotimainen ja ulkomainen palvelus opettajana/rehtorina tai kokemus toimihenkilön tointa vastaavalla ammattialalla tai tehtävissä, joista on olennaista hyötyä toimihenkilön tehtävissä.
- 4 Eri palvelusaikoja vuosisidonnaista lisää varten laskettaessa otetaan huomioon ne kalenterikuukaudet, joiden aikana toimihenkilö on ollut saman työnantajan palveluksessa vähintään 18 kalenteripäivää.
- 5 Vuosisidonnaiseen lisään oikeuttavaksi ajaksi hyväksytään myös poissaolo, jolta toimihenkilölle on maksettu palkkaa tai sairausvakuutuslain mukaista päivä-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.
- 6 Opintovapaalain (273/79) mukaisesta opintovapaasta hyväksytään vuosisidonnaiseen lisään enintään 30 kalenteripäivää lomanmääräytymisvuoden ajalta. Edellytyksenä on, että toimihenkilö on opintovapaan jälkeen palannut välittömästi saman työnantajan palvelukseen.

7 § Henkilökohtainen lisä

- 1 Toimihenkilölle voidaan maksaa henkilökohtaista lisää, jonka perusteena ovat ensisijaisesti toimihenkilön henkilökohtainen osaaminen ja henkilökohtaiset työtulokset. Lisän maksamisesta päättää työnantaja. Lisälle ei ole määrätty ala- tai ylärajaa.
- 2 Henkilökohtainen lisä myönnetään toistaiseksi tai määräajaksi kuitenkin enintään siksi aikaa kun toimihenkilö saman työnantajan palveluksessa hoitaa

samaa tehtävää. Vuosisidonnaisiin lisiin oikeuttavan palvelusajan täytyessä vähenee henkilökohtainen lisä vastaavasti. Toistaiseksi myönnetty henkilökohtainen lisä säilyy muuten osana toimihenkilön kokonaispalkkaa ja sen maksaminen voidaan lopettaa maksamisperusteiden poistuessa.

8 § Kielillisä

- 1 Kaksikielisessä kunnassa voidaan opettajalle, jonka työtehtävät edellyttävät molempien kotimaisten kielten hallintaa ja jolla on hyvä kielitaito siinä kotimaisessa kielessä, joka ei ole hänen äidinkielensä voidaan suorittaa kielillisänä hyvästä suullisesta ja kirjallisesta taidosta ks. palkkaliite.
- 2 Opettajalle, joka täydellisesti hallitsee molemmat kotimaiset kielet, voidaan kielillisänä suorittaa ks. palkkaliite.

9 § Kielitaitolisä

- 1 Kielitaitolisää (L yleisestä kielitutkinnosta 668/1994 ja asetus 669/1994) maksetaan, jos asianomaiselle opettajalle kuuluvien tehtävien hoitamiselle on huomattavaa etua muun kuin suomen tai ruotsin kielen taidosta. Kielitaitolisää ei kuitenkaan suoriteta, jos toimi nimenomaan edellyttää vieraan kielen taitoa.
- 2 Lisää maksetaan kielitutkinnon tasosta riippuen ks. palkkaliite.

10 § Sijaisuus

Korkeampipalkkaista tointa sijaisena hoitavalle maksetaan palkkauksen erotus sijaisuusajalta.

11 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos opettajalle annetaan määräys oman oppituntinsa tai muun palkatun tehtävän kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta 30 prosenttia oman toimen ylituntipalkkiosta.

12 § Yksityisopiskelijoiden tentti

Yksityisopiskelijoiden tentin järjestävälle opettajalle maksetaan palkkio (ks. palkkaliite). Palkkio sisältää korvauksen tentin valmistelemisesta, korjaus- ja arviointityöstä sekä tarvittaessa valvonnasta. Tentti käsittää kirjallisen ja suullisen kyselyn, työnäytteen sekä uusintakokeen. Jos samassa tilaisuudessa tentittävänä on useampi kuin yksi yksityisopiskelija, maksetaan tentin järjestävälle opettajalle täysi palkkio kolmesta ensimmäisestä opiskelijasta, 1/2 palkkiosta neljänestä opiskelijasta yhdeksänteen ja ¼ palkkiosta kymmenenestä opiskelijasta lukien.

13 § Täysi palkka

- 1 Opettajan palkallisen työloman ajan palkka sekä lomarahaa ja 25 §:n 4 kohdassa mainittu korvaus (luottamusmieskorvaus) lasketaan opettajan täydestä palkasta.
- 2 Opettajan täydellä palkalla tarkoitetaan peruspalkkaa sekä kaikkia kuukausittain säännöllisesti toistuvia palkanlisiä, lisäpalkkioita ja korvauksia ylituntipalkkiot mukaan luettuna.

13 a § Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin vähimmäispalkka

Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin vähimmäispalkka kuukaudessa määräytyy palveluvuosien mukaan I kalleusluokassa seuraavasti: ks. palkkaliite.

Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin vähimmäispalkka kuukaudessa saadaan II kalleusluokassa kertomalla yllä mainittu euromäärä luvulla 0,9873.

Epäpätevyysalennukset määräytyvät yleisen osan 5 §:n mukaan työnantajan määrittelemistä pätevyysvaatimuksista.

Soveltamisohje

Koska edellä oleviin vähimmäispalkkoihin sisältyy lomarahaa osuus, erillistä lomarahaa ei makseta.

III luku Työaika

14 § Kokonaistyöaika noudattavan opetushenkilöstön työaika

- 1 Jos oppilaitoskohtaisissa määräyksissä on sovittu, että rehtorin, opettajan tai muun opetushenkilöstön osalta noudatetaan tämän pykälän määräyksiä, oppilaitoksen rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön toimessa noudatetaan kokonaistyöaika, jolloin asianomainen työskentelee soveltuvin osin toimistotyöaika koskevien määräysten mukaisesti kuitenkin rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön työn erikoisluonne huomioon ottaen.
- 2 Työn erikoisluonteesta johtuu seuraavaa: Rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön tehtäväkokonaisuus muodostuu osittain tehtävistä, joiden sijoittaminen tarkasti rajattuun työaikajärjestelmään tai päivittäiseen työaikaan on vaikeaa sekä osittain tehtävistä, jotka voidaan suorittaa muuallakin kuin varsinaisella työpaikalla. Lisäksi työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin edellä mainitusta työajasta.

14 a § Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin työaika

Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinöörin työaika on 14 §:n mukainen kokonaistyöaika.

15 § Opetushenkilöstön työaika

- 1 Opetus- ja koulutustyöpäivien lukumäärä, oppitunnin pituus, opettajan opetus- ja muun työajan sijoitus määräytyvät 31.12.1998 voimassa olleen lainsäädännön ja työsuunnitelmasta tai vastaavasta asiakirjasta ilmenevän vakiintuneen käytännön mukaisesti.
- 2 Ennen kun työnantaja vahvistaa sellaisen työn tuntimäärän, josta maksetaan ylittuntipalkkioperusteinen tuntipalkkio tai joka luetaan opetusvelvollisuuteen, työnantaja ja opettaja yhdessä käyvät läpi työn osatekijät ja arvioivat työhön mitoitettavan ajan.

16 § Etäopetukseen liittyvä työ

Kansalaisopiston ja musiikkioppilaitoksen opiskelijan etäopiskelun ohjaamisesta opettajalle määrätystä työstä luetaan opetustuntimäärään työnantajan ja opettajan etukäteen yhdessä arvioima ja työnantajan vahvistama tuntimäärä. Palkanmaksun perusteena 1,5 tuntia etäopetustyötä vastaa yhtä oppituntia.

IV luku Vuosiloma

17 § Vuosilomaoikeus

- 1 Jos opetushenkilöstöön kuuluvalla työntekijällä on oikeus vuosilomaan, on tästä maininta asianomaisessa liitteessä.
- 2 Vuosilomanmääräyksiä sovelletaan Avaintyönantajat AVAINTA ry:n työehtosopimuksen (AVAINTES) vuosilomamääräyksiä seuraavin poikkeuksin:
  - a Täysi lomanmääräytymiskuukausi on lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana toimenhaltija on ollut toimessa vähintään 16 kalenteripäivää (korvaa AVAINTES:n 71 §:n).
  - b Toimessaolopäivien veroisia päiviä ovat myös AVAINTES:n 72 §:ssä mainitut työssäolopäivien veroiset päivät.
  - c Vuosilomaan vaikuttavana palvelusaikana on opetushenkilöstöllä vuosidonnaiseen lisäksi oikeuttava palvelusaika.
  - d Laskennallisen vuosiloman pituus määräytyy siten, että lomanmääräytymisvuoden täydet lomanmääräytymiskuukaudet kerrotaan AVAINTES:n 83 §:ssä sovitulla prosenttilukua vastaavalla kokonaisluvulla ja jaetaan kahdella. Jos tulokseksi ei tule kokonaislukua, pyöristys tapahtuu ylempää kokonaislukuun. Laskennallisten vuosilomapäivien lukumäärä asetetaan kalenterille 16.6. alkaen ja laskennallisen vuosiloman päiviä ovat kaikki arkipäivät (juhannusaattoja lukuun ottamatta).

18 § Määräaikaisen toimihenkilön lomapäiväkorvaus

Jos määräaikainen toimihenkilö on ollut työsuhteessa lukuvuoden tai lukukauden koko työajan, maksetaan hänelle työsuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 17 §:n mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät työsuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät.

Soveltamisohje

Em. kohdan mukainen täysi palkka maksetaan työsuhteen päättymishetken mukaisena.

---

19 § Vuosilomaetuudet siirryttäessä tehtävästä toiseen

Toimenhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja, jolla ei ole vuosilomaoikeutta ja joka siirtyy pysyvästi tai tilapäisesti vuosilomasäännösten piirissä olevaan toimeen tai tehtävään, on oikeutettu laskennallisella vuosilomalla vähennettyyn vuosilomaan ja lomakorvaukseen.

20 § Kokonaistyöaikaa noudattavan opetushenkilöstön vuosiloma

Rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön oikeus vuosilomaan määräytyy työehtosopimuksen vuosilomamääräysten mukaisesti.

V luku Työvapaat

21 § Sairausajan palkka

- 1 Jos toimihenkilö on sairauden tai tapaturman vuoksi työkyvytön, eikä hän ole tätä aiheuttanut tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, hänellä on oikeus työsuhteen jatkuessa saada työnantajaltaan täysi palkka kunkin työkyvyttömyystapauksen yhteydessä seuraavasti, jos
  - työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti alle kuukauden enintään sairausvakuutuslain tarkoittamalta karenssiajalta
  - työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 1 kuukauden, ei kuitenkaan 3 vuotta, enintään 4 viikon pituiselta ajanjaksolta
  - työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 3 vuotta, ei kuitenkaan 5 vuotta, enintään 5 viikon pituiselta ajanjaksolta
  - työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 5 vuotta, ei kuitenkaan 10 vuotta, enintään 6 viikon pituiselta ajanjaksolta
  - työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään 10 vuotta, enintään 8 viikon pituiselta ajanjaksolta.

Milloin poissaolon syy on työntekijän työtehtävissä sattunut työtapaturma, työntekijää työtehtävissä kohdannut väkivalta tai ammattitauti, on sairausajan palkanmaksujakso 12 viikkoa.

- 2 Jos toimihenkilö sairastuu uudelleen samaan sairauteen 30 päivän kuluessa työhön palaamisestaan, lasketaan aika, jolta työnantaja on velvollinen suorittamaan sairausajan palkkaa, ikään kuin kysymyksessä olisi yksi sairastumisajanjakso. Sairausajan palkka maksetaan kuitenkin saman sairauden näin uusiutussa vähintään sairausvakuutuslain tarkoittamalta karenssiajalta.
- 3 Oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan siirtyy sairausajalta työnantajalle siltä osin, kuin tämä päivärahan määrä ei ylitä toimihenkilön samalta ajalta saamaa palkkaa.

Sellaisen opetushenkilöstön osalta, jolla ei ole oikeutta vuosilomaan, oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan ei siirry työnantajalle 16.6. alkan ns. laskennallisen vuosiloman ajalta. Sen opetushenkilöstön osalta, johon sovelletaan ammattikorkeakoulusopimusta, työnantajalla ei ole edellisestä poiketen oikeutta em. päivärahaan kesävapajakson alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.

Muuna aikana, kun opetustyö on lomien johdosta keskeytynyt oppilaitoksessa, päiväraha tai muu 5 kohdassa tarkoitettu korvaus suoritetaan työnantajalle, kun toimihenkilö on ollut oikeutettu päivärahaan tai muuhun korvaukseen, mutta toimihenkilö ei ole hakenut työkyvyttömyyden johdosta vapaata.

Pöytäkirjamerkintä

Toimihenkilölle, joka terveydenhoitolain 43 §:n mukaan (ns. karanteenitapauksissa) on määrätty olemaan poissa työstään, maksetaan poissaolon ajalta palkkaa sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti.

- 4 Jos sairausvakuutuslain tarkoittamaa päivärahaa ei toimihenkilöstä itsestään johtuvasta syystä makseta, tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain 16 ja 17 §:n nojalla olisi oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairausajan palkasta se osa, joka toimihenkilön menettelyn johdosta on jäänyt kokonaan tai osittain sairausvakuutuslain mukaisena päivärahana suorittamatta.
- 5 Mikäli toimihenkilö saa työkyvyttömyyden takia muuta päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta lain tai työnantajan kustantaman vakuutuksen perusteella, siirtyy oikeus korvaukseen tai päivärahaan sairausajalta työnantajalle siltä osin kuin tämä päivärahan määrä ei ylitä toimihenkilön samalta ajalta saamaa palkkaa.

Jos sairausajan palkka on maksettu ennen kuin jokin edellä mainituista korvauksista on suoritettu, työnantajalla on oikeus nostaa korvaus tai saada määrä takaisin toimihenkilöltä, ei kuitenkaan enempää kuin maksamansa määrä.
- 6 Toimihenkilö, joka 1 kohdassa mainittujen syiden vuoksi on estynyt olemasta työssä, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan työnantajalle tästä sekä siitä milloin esteen arvioidaan päättyvän.
- 7 Vaadittaessa toimihenkilön on esitettävä työkyvyttömyydestään lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys. Mikäli toimihenkilö käyttää työnantajan nimeämää lääkärinä, suorittaa työnantaja lääkärintodistuksen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.
- 8 Sairausajan palkkaa maksetaan myös, milloin päihdeongelmainen toimihenkilö on hakeutunut vapaaehtoisesti laitoshiitoon sovittuaan tällaisesta hoidosta työnantajansa kanssa.
- 9 Kuukausipalkkaisella työntekijällä, jonka työaikaan sisältyy säännöllisenä työaikana tehtävää sunnuntai-, ilta-, yö- tai lauantaityötä, on oikeus saada em. työaikakorvauksia vastaava lisäys sairausajan palkkaan. Sairausajan palkkaa korotetaan samalla prosenttiluvulla kuin ne ovat olleet edellisen palkanmaksukauden palkasta.

22 § Osa-aikaisen palkka

Osa-aikaisen opettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin hänen työaikansa on asianomaista täyttä työaikaa alempi.

Soveltamisohje

Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa.

---

22 a § Osittaisen hoitovapaan palkka

- 1 mom. Osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa opetus-
tunneista ja muusta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat vii-
koittaisesta kokonaistyöajasta. Koulutyöajan ollessa keskeytyneenä
osittainen hoitovapaa kohdistuu kokonaisuudessaan muuhun työ-
aikaan. Kokonaistyöaikaa noudattavan rehtorin osittainen hoitovapaa
voidaan toteuttaa myös kohdistamalla se ensisijaisesti oppitunteihin.
- 2 mom. Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa
on toteutettavissa siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos
sopimukseen ei päästä, opettajan opetustuntimääräksi vahvistetaan
keskimäärin 18 tuntia viikossa.

VI luku Tuntiopettajat

23 § Päätoimiset tuntiopettajat

- 1 Tämän pykälän määräyksiä sovelletaan yksityisissä musiikkioppilaitoksissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.
- 2 Päätoimisen tuntiopettajan palkkausjärjestelmä perustuu toimenhaltijoiden palkkausjärjestelmään, siten kuin tässä pykälässä on sovittu.
- 3 Tuntiopettaja on päätoiminen, jos hän opettaa yhdessä tai useammassa ammattikorkeakoulussa, korkeakoulutasoa alemmassa valtion oppilaitoksessa, kunnallisessa lukiossa tai peruskoulussa, yksityisessä lukiossa tai peruskoulua korvaavassa tai vastaavassa koulussa tai lain perusteella valtionosuutta tai -avustusta saavassa kunnallisessa tai yksityisessä ammatillisessa oppilaitoksessa tai musiikkioppilaitoksessa yhteensä keskimäärin vähintään 16 luokkatuntia, aikuislukiossa 14 luokkatuntia viikossa. Luokkatunneiksi tässä yhteydessä katsotaan myös sellaiset luokan ulkopuoliset tehtävät, joista palkkio maksetaan vuosiviikkotuntipalkkiona.

Edellytyksenä tuntien yhteen laskemiselle on, että siitä on sovittu ennen työsuhteen alkamista. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevan osalta laskenta aloitetaan irtisanomisajan kuluttua.

- 4 Jos tuntiopettaja opettaa kahdessa tai useammassa oppilaitoksessa siten, että hänen laskennallista opetusvelvollisuutta vastaava tuntimääränsä, kuitenkin vähintään 16 tai 14 (ks. edellinen momentti) viikkotuntia, tulee täyteen joissakin näistä oppilaitoksista, hän on muissa oppilaitoksissa sivutoiminen tuntiopettaja.
- 5 Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka on vastaavan toimenhaltijan peruspalkka, ellei oppilaitoskohtaisissa määräyksissä ole toisin määrätty. Jos päätoiminen tuntiopettaja opettaa aineita, joissa toimenhaltijalla on eri peruspalkka, lasketaan hänelle palkkauksen määrittämistä varten painotettu peruspalkka. Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkasta tehdään epäpätevyysalennukset.
- 6 Päätoimisten tuntiopettajien palkka maksetaan käyttäen vuotuisen palkkion jakajana 12:ta.
- 7 Päätoimiselle tuntiopettajalle maksetaan vuosisidonnaista lisää samojen perusteiden mukaan kuin vastaavalle toimenhaltijalle. Jos päätoiminen tuntiopettaja opettaa aineita, joiden osalta hänellä on oikeus erisuuruiseen vuosisidonnaiseen lisään, hänen vuosisidonnainen lisänsä määräytyy sen mukaan, mitä tunteja hän opettaa eniten. Jos tunteja on yhtä paljon, määräytyy vuosisidonnaisten lisien lukumäärä tuntiopettajalle edullisimman mukaan.

- 8 Päätoimisella tuntiopettajalla on oikeus vuosisidonnaiseen lisään siltä tuntien määrältä, joka vastaa vastaavan toimenhaltijan opetusvelvollisuuden tuntimäärää ja jos päätoiminen tuntiopettaja opettaa tätä vähemmän, todelliselta tuntimäärältä. Em. tuntimäärän ylittäviltä tunneilta kalliinpaikanlisä maksetaan halvimman paikkakuntaluokan mukaan.
- 9 Jos tuntiopettajan tuntien lukumäärä jää alle vastaavan toimenhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän, maksetaan hänelle palkkauksesta osuus, joka vastaa hänen tuntimääräänsä toimenhaltijan opetusvelvollisuudesta.
- 10 Tuntiopettajan laskennallinen opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan toimenhaltijan opetusvelvollisuus. Jos tuntiopettaja opettaa aineita, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, lasketaan hänelle painotettu laskennallinen opetusvelvollisuus.
- 11 Laskennallisen opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta maksetaan ylituntipalkkio. Palkkioperusteen peruspalkka määräytyy kussakin oppilaitoksessa 5 kohdan mukaisesti ja muutoin samojen perusteiden mukaan kuin toimenhaltijalla.
- 12 Kahden tai useamman eri oppilaitoksen tuntien varassa päätoimiseksi tulevalle tuntiopettajalle määrätään peruspalkka ja laskennallinen opetusvelvollisuus kuten edellä on määrätty. Kussakin oppilaitoksessa lasketaan se oppilaitoksen tuntien osuus, jolta maksetaan peruspalkka, tämän osan yleiset lisät ja vuosisidonnainen lisä sekä se tuntien osuus, jolta maksetaan 11 kohdan mukainen ylituntipalkkio.
- 13 Päätoimisella tuntiopettajalla on oikeus saada lomarahaa samojen perusteiden mukaan kuin vastaavalla toimenhaltijalla.
- 14 Tuntiopettajan tai määräaikaisessa työsuhteessa olevan työsuhde, joka päättyy lukukauden lopussa tai sitä seuraavan loman aikana, katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos se alkaa seuraavan lukukauden työkauden alussa joko samassa tai toisessa oppilaitoksessa.

24 § Sivutoimiset tuntiopettajat

- 1 Sivutoimisen tuntiopettajan palkkiojärjestelmänä on palkkio kultakin pidetyltä tunnilta. Palkkioperusteet ovat oppilaitoskohtaisissa määräyksissä.
- 2 Jos sivutoiminen tuntiopettaja osallistuu reservin kertausharjoituksiin, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta työjärjestyksen osoittaman tuntimäärän mukainen palkkio.
- 3 Itsenäisyyspäivän vuoksi pitämättä jääneistä tunneista maksetaan palkkio kuten itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä on säädetty (L 388/1937 viittauserä).

VII luku Luottamusmiehet

25 § Luottamusmiesajankäyttö ja ajankäyttökorvaukset

- 1 Luottamusmiehenä toimivalle opettajalle maksetaan yksilöityä laskua vastaan oppituntien ulkopuolella tehdystä luottamusmiestyöstä tuntipalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että täysi palkka kuukaudessa jaetaan luvulla 150. Palkkio maksetaan enintään 7 tunnilta viikossa.
- 2 Luottamusmiehenä toimivalle opettajalle voidaan sopia varattavaksi viikoittain oppituntien ulkopuolella keskimäärin 1–2 vastaanottotuntia. Vastaanottotunti/tunnit luetaan 1 kohdassa mainittuun 7 tunnin enimmäisaikaan. Vastaanotto-tunneista ei tarvitse esittää yksilöityä laskua.
- 3 Luottamusmiehenä toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan, jos hänen ajankäyttötarpeensa luottamusmiestehtäviin on vähintään 1 tunti vii-kossa. Jos edustettavia on yli 160, huojennus määräytyy seuraavasti.

Edustettavien lukumäärä	Huojennus tuntia/viikko
160	5
320	10
480	15
640	20

Ammattikorkeakoulussa luottamusmiestehtäviin varataan työaikasunnitel-massa kaksinkertainen määrä aikaa verrattuna edellä mainittuun.

- 4 Tämän pykälän 1 kohdan mukaisen tuntipalkkion lisäksi luottamusmiestyöstä maksetaan varsinaiseen palkkaan kuuluva luottamusmieskorvaus siten kuin AVAINTES 2017–2018 6 luvun 112 §:ssä on sovittu, mutta kuitenkin siten, että 112 §:n 1 momentin mukainen korvaus on seuraava:

Edustettavien lukumäärä	Korvaus, €/kk 1.2.2016 lukien
–159	80,34
160–249	95,41
250–339	125,54
340–	163,70

- 5 Kohdista 1–4 voidaan sopia paikallisesti toisin.

Ammatilliset oppilaitokset

Opetushenkilöstön yhteiset määräykset

1 § Monialainen ammatillinen oppilaitos

- 1 Monialaisella ammatillisella oppilaitoksella tarkoitetaan oppilaitosta, jonka opetushenkilöstöön sovelletaan liitteitä 1–6
- 2 Opettajan palvelussuhteen ehdot määräytyvät sen liitteen työsuhteen ehtojen mukaisesti, johon opettaja toimenhaltijan toimi on ensisijaisesti sijoitettu.

Soveltamisohje

Musiikin toisen asteen ammatillisiin tutkintoihin (musiikkialan perustutkinto) johtavassa koulutuksessa opettajan työsuhteen ehdot määräytyvät musiikkioppilaitosmääräysten mukaan.

Koulutusalojen sijoittamisesta eri liitteisiin on määräys 2 §:ssä.

- 3 Päätoimiselle tuntiopettajalle lasketaan tarvittaessa eri oppilaitosliitteissä pidettävien tuntien perusteella painotettu peruspalkka ja opetusvelvollisuus. Ylituntipalkkioperuste määräytyy painotuksen mukaisena.

Soveltamisohje

Jos eri oppilaitosliitteissä vuosisidonnaisen lisän määräytymisperusteet ovat erilaiset, ne määräytyvät sen liitteen opetuksen mukaan, mitä opettaja antaa eniten ja jos tunteja on saman verran, opettajalle edullisemman määräyksen mukaan.

---

1 a § Ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen sopimusmääräysten soveltaminen 1.2.2012–31.7.2018

- 1 Tätä sopimusmääräystä sovelletaan työsuhteessa olevaan opettajaan, joka opettaa sekä nuoria että aikuisia ammatillisessa oppilaitoksessa, kun koulutuksen järjestäjällä ei ole erillistä aikuiskoulutuskeskusta.

Pöytäkirjamerkintä

Jos koulutuksen järjestäjä on soveltanut opettajaan tämän sopimuksen voimaan tullessa ammatillisten oppilaitosten liitteiden 1–6 mukaisia työsuhteen ehtoja, 2 kohdan soveltaminen edellyttää lisäksi opettajan suostumusta, jollei kyseessä ole uuden toimen tai vastaavan tehtävän hoitaminen.

Jos koulutuksenjärjestäjällä on ollut erillinen aikuiskoulutuskeskus ja sen lakautettuaan se on edelleen paikallisesti soveltanut opetushenkilöstöön ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen työsuhteen ehtoja, työnantaja voi edelleen soveltaa aikuiskoulutuskeskuksen työsuhteen ehtoja opettajaan, joka on työnantajan palveluksessa tämän sopimuksen voimaan tullessa ja johon on sovellettu aikuiskoulutuskeskuksen työsuhteen ehtoja, niin kauan aikaa kuin työsuhde jatkuu keskeytyttömänä.

- 2 Jos opettaja opettaa ammattioppilaitoksen, kauppaoppilaitoksen, taide- ja viestintäkulttuurioppilaitoksen tai merenkulkuoppilaitoksen nuorisoasteella vähintään 50 % opetusvelvollisuudestaan, hänen työsuhteen ehtoihinsa sovelletaan ammatillisia oppilaitoksia koskevia liitteitä 1–3 ja/tai 6. Muussa tapauksessa työnantaja voi soveltaa opettajan työsuhteen ehtoina ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen sopimusmääräyksiä.

Soveltamisohje

Opettaja opettaa vähintään 50 % nuorisoasteella, jos hänelle on osoitettu siihen opetusta vähintään puolet opetusvelvollisuudesta. Tällainen on esim. opettaja, joka opettaa tai jolla on opetusvelvollisuuteen luettavia tehtäviä nuorisoasteella vähintään 465,5 tuntia opetusvelvollisuuden ollessa 931 tuntia vuodessa.

- 3 Jos opettajan opetustyöhön varattavissa olevasta työajasta vähintään 50 % kertyy sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen tai metsä- ja puutalousalan oppilaitoksen nuorisoasteelta, hänen työsuhteen ehtoihinsa sovelletaan ammatillisia oppilaitoksia koskevia liitteitä 4 tai 5. Muussa tapauksessa työnantaja voi soveltaa opettajaan työsuhteen ehtoina ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen sopimusmääräyksiä.

1 b § Ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen tuntien huomioon ottaminen liitteiden 1–6 tuntiopettajan päätoimisuuden täyttymistä määriteltäessä 1.2.2012–31.7.2018

- 1 mom. Tätä pykälää sovelletaan koulutuksen järjestäjään työsuhteessa olevaan tuntiopettajaan, kun koulutuksen järjestäjällä on erillinen aikuiskoulutuskeskus.
- 2 mom. Liitteiden 1–6 tuntiopettajan päätoimisuuteen luetaan ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen opetustunnit. Tuntiopettajan palkkaus määräytyy edellä mainitusta huolimatta AVAINOTES:n yleisen osan 23 § 12 kohdan mukaisesti.

2 § Ammatillisen koulutuksen soveltamisalat

1 Koulutusalat sijoittuvat liitteisiin 1–6 seuraavasti:

Liite	Oppilaitosmuoto	Koulutusala/opintoala
1	Ammattioppilaitos	Tekniikan ja liikenteen muut opintoalat kuin merenkulku Matkailu-, ravitsemis- ja talousala Kauneudenhoito Kulttuuriala/käsi- ja taideteollisuus Luonnonvara-ala/maatila-, puutarha- ja kalatalous sekä muu luonnonvara-ala kuin metsä- ja puutalousala
2	Kauppaoppilaitos	Kauppa ja hallinto
3	Taide- ja viestintä-kulttuurioppilaitos	Kulttuuriala/viestintä ja kuvataide sekä tanssi ja teatteri
4	Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos	Sosiaali- ja terveysala
5	Metsä- ja puutalousoppilaitos	Luonnonvara-ala/metsä- ja puutalous sekä muu luonnonvara-ala
6	Merenkulkuoppilaitos	Tekniikan ja liikenteen ala/merenkulku

2 Jos sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa annetaan ammattioppilaitosliitteen 1 alaista talousalan- ja/tai kauneudenhoitokoulutusta, voidaan paikallisesti sopia näiden koulutusalojen osalta sovellettavaksi sosiaali- ja terveysalan oppilaitosta koskevaa liitettä 4.

3 § Rehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetustuntimäärä

1 Rehtorin vähimmäisperuspalkka:

4 09 01 02 4	Rehtorin vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite)
--------------	---

Jos oppilaitoksessa on enintään 120 opiskelijaa ja siellä annetaan ainoastaan yhden koulutusalan opetusta, alkupalkka on kuitenkin 7 % yllä olevaa alempi.

2 Rehtorin opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti lukuvuosittain ottaen huomioon oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet enintään 456 tunniksi. Monialaisen ammatillisen oppilaitoksen rehtorin opetustuntimäärä voi olla enintään 320 tuntia.

4 § Apulaisrehtorin ja aikuiskoulutusjohtajan palkka ja opetustuntimäärä

- 1 Kokonaistyöajassa olevan apulaisrehtorin ja aikuiskoulutusjohtajan vähimmäisperuspalkat, ks. palkkaliite.

4 00 03 00 1	Ylempi korkeakoulututkinto
4 00 03 00 2	Muu tutkinto

- 2 Apulaisrehtorin opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti lukuvuosittain 760 tunniksi ja aikuiskoulutusjohtajan enintään 350 tunniksi ottaen huomioon oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet.

5 § Opinto-ohjaajan palkka ja opetustuntimäärä

- 1 Kokonaispalkkauksessa olevan opinto-ohjaajan vähimmäisperuspalkka:

4 00 03 00 3	Ylempi korkeakoulututkinto
4 00 03 00 4	Muu tutkinto

- 2 Opinto-ohjaajan opetustuntimäärä vahvistetaan paikallisesti lukuvuosittain ottaen huomioon oppilaitoksen koko ja muut paikalliset olosuhteet enintään 500 tunniksi.

6 § Kokonaistyöajassa olevan toimenhaltijan työaika ja vuosiloma

Toimenhaltijan työaika on kokonaistyöaika, joka on oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika (yleinen osa 15 §).

Toimenhaltijan vuosiloma määräytyy yleisen osan 21 §:n mukaan.

7 § Vuosisidonnainen lisä

Toimenhaltijan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

	5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
rehtori			5 %	4 %	4 %
apulaisrehtori, aikuiskoulutusjohtaja			5 %	4 %	4 %
opinto-ohjaaja	2 %	3 %	5 %	4 %	4 %

8 § Palkan muodostuminen

Palkka muodostuu yleisen osan II luvun 2 §:n mukaisesti.

9 § Ammatillisessa oppilaitoksessa annettava lukio-opetus

- 1 Opettajalle, jolla on lukion aineenopetuksen opettajan kelpoisuus (A 986/98, 10 §) ja joka opettaa lukion opetussuunnitelman mukaisesti ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista koottua ylioppilastutkintoon valmentautuvaa opetusryhmää äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraassa kielessä tai matematiikassa, lasketaan painotettu opetusvelvollisuus siten, että äidinkielessä ja kirjallisuudessa opetusvelvollisuus on 16, toisessa kotimaisessa ja vieraassa kielessä 19 ja matematiikassa 20 viikossa.
- 2 Jos ammatillisen oppilaitoksen ylläpitäjällä on lukiokoulutuksen järjestämislupa, jonka perusteella ylläpitäjän tekemän päätöksen nojalla lukiokoulutusta annetaan ja ylioppilastutkinto järjestetään ko. ammatillisessa oppilaitoksessa, maksetaan 1 momentin lisäksi ylioppilaskirjoitusten valmistavasta tarkistamisesta kutakin koetta kohden palkkaliitteen mukainen palkkio.

Soveltamisohje

Vieraan kielen kokeen eri osien tarkistus ja arvostelu katsotaan yhdeksi kokeeksi.

- 3 Ylioppilaskirjoituksen kirjallisen kuulustelun valvojana toimivan opettajan palkkioperuste valvontatunnilta, joka ei tapahdu muun palkatun tehtävän ohessa, on asianomaisesta virasta maksettava varsinainen palkka jaettuna luvulla 152.

10 § Ilta-, viikonloppu- ja lomaopetuslisä

- 1 Päätoimiselle opettajalle ja päätoimiselle tuntiopettajalle maksetaan korvauksena oppitunnilta, joka pidetään alkaen klo 16.30 tai sen jälkeen, iltaopetuslisä, jonka suuruus on puolet ao. opettajan ylituntipalkkiosta (1/38). Kokonaisyöajassa olevan opettajan iltaopetuslisän suuruus on hänen varsinainen palkkansa jaettuna luvulla 152.
- 2 Iltaopetuslisän suuruinen lisä maksetaan myös lauantaisin ja sunnuntaisin pidetyiltä oppitunneilta (viikonloppuopetuslisä) sekä oppilaitoksen loma-aikoihin määrätystä opetuksesta (lomaopetuslisä).

Soveltamisohje

Oppilaitoksen loma-ajoilla tarkoitetaan syys-, joul-, urheilu- ja pääsiäislomaa sekä kesäkeskeytysaikaa, joka alkaa oppilaitoksen lukuvuoden päättäjäispäivän jälkeisenä kalenteripäivänä. Luonnonvara-alalla annettavan tavanomaisen kesätyöjakson opetus ei oikeuta lomaopetuslisään.

Lomaopetuslisää ei makseta ainoastaan loma-ajaksi otetulle opettajalle.

Tämän pykälän mukaista lisää voidaan samasta työstä maksaa vain yhdellä perusteella.

- 3 Jos oppilaitoksen toiminnan kannalta on tarpeen soveltaa tämän pykälän määräyksiä toisin, voidaan asiasta erikseen sopia tapauskohtaisesti ao. luottamusmiehen kanssa.

11 § Eräät muut kuin luokanopetustehtävät

- 1 Jos opettajan tehtäväksi määrätään opiskelijoiden työssäoppimisen ohjaamistehtävä, luetaan tehtävän työmäärää vastaava työaika (tuntimäärä) opettajan opetusvelvollisuuteen.

Soveltamisohje

Työssäoppimisjakson ohjaamistehtävän laadun ja laajuuden määrää työnantaja. Ohjaustyön määrä ja laatu saattaa muodostua eri oppilaitoksissa ja eri koulutusaloilla erilaiseksi. Ohjaustyö riippuu myös työpaikalla valittujen vastuuhenkilöiden kokemuksesta ja koulutuksesta em. tehtävissä. Lisäksi "vanhoissa" työpaikoissa on jo entuudestaan asiaan liittyvää kokemusta, uusia työpaikkoja ehkä joudutaan valmentamaan. Osa työssä oppimisjakson opiskelijoista voi olla ensimmäisessä työpaikassaan, joku saattaa olla ao. työpaikan vanha toimenhaltija. Sen, missä laajuudessa ohjausta annetaan (esim. kuinka usein opettaja käy työpaikalla) määrää opettajan työnantaja, joka vastaa työssäoppimisjakson laadusta ja laajuudesta ja päättää ko. toimintaan käytettävän panoksen suuruuden.

- 2 Jos opettajalle määrätään tehtäväksi ammattitutkinnon/erikoisammattitutkinnon/näytön järjestely-, tutkinnon vastaanottamis- ja arviointityö, maksetaan tehtävästä työmäärää vastaava palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteiden mukaan.
- 3 Jos opettajalle määrätään tehtäväksi opiskelijoiden etäopiskeluna suoritettavan kurssin ohjaustyö (harjoitustehtävien laadinta, korjaaminen, arviointi, tarvittaessa henkilökohtainen ohjaus ja kurssin käytännön järjestelytehtävät), maksetaan tehtävästä työmäärää vastaava palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteiden mukaan.
- 4 Jos opiskelijoiden tehtäväksi on annettu kurssin jonkin osan itsenäinen opiskelu ja opettajan tehtäväksi määrätään itseopiskelun ohjaamistehtävä, joka ei tapahdu luokkaopetuksen, tukiopetuksen tai muun palkatun tehtävän yhteydessä, maksetaan tästä tehtävästä työmäärää vastaava palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteiden mukaan.
- 5 Jos työnantaja määrää opettajalle oppilaitoksen tai koulutusalan opetus- ja kasvatustoiminnan kehittämiseen liittyvän suunnittelu- tai projektityön taikka antaa oppilaitoksensa ulkopuolelle myytävän suunnittelu- ja konsultointitehtävän, maksetaan tehtävästä työmäärää vastaava palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteiden mukaan.

- 6 Korvauksen perusteena olevaa tuntimäärää päätettäessä kohdissa 2–5 on otettava huomioon se, että kyseessä on muu kuin luokkaopetustyö, jolloin yhtä ylituntipalkkiota vastaava työmäärä on 1,5 muun työn tuntia.

Soveltamisohje

Ennen tässä pykälässä mainitun tehtävän määräämistä opettajalle on tehtävän tavoitteista, sisällöstä ja siihen käytettävissä olevan työajan määrästä keskusteltava etukäteen asianomaisen opettajan kanssa. Työnantajan vahvistaessa em. tehtäviin käytettävän tuntimäärän on lisäksi otettava huomioon se työmäärä, joka mahdollisesti tehdään luokkaopetustuntien tai muun palkatun työn yhteydessä.

- 7 Jos opettajan opetusvelvollisuus ei muutoin tule täyteen, voidaan tehtävä, jolta maksettava palkkio on mitoitettu 38 ylituntipalkkiota vastaavaksi, lukea opettajan opetusvelvollisuuteen yhtenä vuosiviikkotuntina.

12 § Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan toimen haltijan ylituntipalkkio

- 1 Opettajalle maksetaan toimen opetusvelvollisuuden ylittävistä tunneista ylituntipalkkio, ellei liitteissä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Jos opettajan peruspalkka on epäpätevyuden perusteella alempi, ylituntipalkkio lasketaan alennetusta peruspalkasta.

- 2 Opettajan vuosiviikkoylituntipalkkion rahamäärä kuukaudessa saadaan seuraavasti:

$$\frac{\text{ao. liitteen mukaan määräytyvä ylituntipalkkioperuste}}{\text{toimen opetusvelvollisuus}} \times \text{ao. kalleusluokan kerroin (I/0,83 tai II/0,84)}$$

- 3 Vuosiviikkoylituntipalkkio lasketaan toimen peruspalkan ja opetusvelvollisuuden perusteella. Ao. liitteen mukaan määräytyvä ylituntipalkkioperuste on opettajan peruspalkka, ellei liitteessä ole toisin sovittu. Peruspalkassa ei oteta huomioon toimenhaltijalle myönnettyjä vuosisidonnaisia lisiä, henkilökohtaisia lisiä eikä muitakaan jäljempänä erikseen liitteissä mainittuja palkkatekijöitä. Opetusvelvollisuus on toimen opetusvelvollisuus, johon ei vaikuta toimenhaltijan opetusvelvollisuuden huojennus.
- 4 Vuosiviikkoylipalkkio maksetaan vuoden jokaisena kuukautena opettajalle, jolle on vahvistettu vähintään yksi ylitunti viikossa tasoitettuna lukuvuoden kaikille työviikoille.

Soveltamisohje

Vuosiviikkoylituntina maksettava palkkio tarkoittaa sitä, että yhden viikoittaisen ylitunnin maksatus tasoitetaan 12 kuukaudelle. Vuosiviikkoylituntipalkkion maksaminen edellyttää vähintään 38 tuntia vuodessa.

- 5 Jos ylituntien lukumäärä on pienempi kuin työviikkojen lukumäärä, maksetaan palkkio pidetyiltä ylitunneilta.

Soveltamisohje

Pidetyt tunnin hinta sisältää myös oppilaitoksen loma-aikojen palkkaosuuden.

- 6 Yhden yksittäisen ylitunnin hinta (kertatuntipalkkio) saadaan siten, että vuosiviikkoylituntipalkkio kuukaudessa muutetaan vuotuiseksi kertomalla se luvulla 12 ja jakamalla tulos luvulla 38, ellei liitteessä ole sovittu toisin.

13 § Työvapaan vaikutus ylituntipalkkion maksamiseen

Palkallisen työvapaan ajalta opettajalle maksetaan ylituntipalkkio ja muut lisäpalkkiot hänelle vahvistetun tuntimäärän mukaisesti.

14 § Siirtymäkauden lisä ja henkilökohtainen palkanlisä

- 1 Jos opettajalle maksettiin 28.2.2010 OVTES 2010–2011 osion C yhteisten määräysten 14 §:n mukaista siirtymäkauden lisää ja/tai osion C liite 4 10 §, liite 5 10 §, liite 6 9 §, liite 8 6 §, liite 9 10 § mukaista henkilökohtaista palkanlisää, hänelle maksetaan ko. lisää edelleen siten kun jäljempänä määrätään.
- 2 Jos opettajan kokonaisansio kelpoisuusasetuksen muutoksen johdosta 1.8.2011 tehtyjen sopimusmääräysmuutosten vuoksi ao. tehtävässä 31.7.2011 voimassa olleen PTYOTES 2010–2011 sopimusmääräysten mukaan on suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.8.2011 alkaen laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen siirtymäkauden lisä.
- 3 Opettajan henkilökohtainen siirtymäkauden lisä ja henkilökohtainen palkanlisä poistuvat peruspalkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai toimenhaltijan tehtävien muuttuessa olennaisesti.

Soveltamisohje

Palkanlisä poistuu em. tavalla myös aikaisemmin muodostuneiden palkanlisien osalta. Peruspalkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaista lisää.

Ammattioppilaitos

1 § Soveltamisala

- 1 Tätä liitettä sovelletaan ammattioppilaitoksissa seuraavilla koulutusaloilla:
- tekniikan ja liikenteen ala lukuun ottamatta merenkulkuoppilaitoksissa annettavaa opetusta
  - matkailu-, ravitsemis- ja talousala
  - sosiaali- ja terveysalaan kuuluvassa kauneudenhoitokoulutuksessa
  - kulttuurialaan kuuluvassa käsi- ja taideteollisuuskoulutuksessa
  - luonnonvara-alaan kuuluvassa maatalous-, puutarha- ja kalatalouskoulutuksessa.
- 2 1. kohdassa mainitun opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtona sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ja ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi palvelussuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

Palkka

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 09 04 00 1	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 09 04 00 2	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin- tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 09 04 00 3	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 09 04 00 8	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 09 04 00 5	Ylempi korkeakoulututkinto
4 09 04 00 6	Muu soveltuva tutkinto

Pöytäkirjamerkintä

Yllä oleva hinnoittelu sisältää sekä nykyisen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusasetuksen (986/1998) 13 ja 14 §:n että aikaisemmin voimassa olleiden kelpoisuusasetusten mukaisen pätevän opettajan peruspalkan.

---

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
6 %	4 %	6 %	6 %	6 %

Työaika

4 § Opettajan työaika

- 1 Opettajan työpäivien laskennallinen lähtökohta on lukuvuodessa 195 työpäivää. Jos itsenäisyyspäivä, loppiainen tai vapunpäivä sattuu muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi, vähennetään työpäiviä vastaavalla päivien määrällä. Vuotuisista työpäivistä vähintään viisi on koulutus-/suunnittelutyöpäivää.

Soveltamisohje

Muiksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä vähentävät vuotuisesta opetusvelvollisuutta kukin yhden päivän opetusvelvollisuutta vastaavalla tuntimäärällä.

Oppitunti on 60 minuutin pituinen jakso, johon sisältyy enintään 15 minuuttia kestävä välitunti. Työnopeudessa välitunti on kuitenkin enintään 15 minuuttia kahdessa oppitunnissa.

Luonnonvara-alalla opettajan viikoittaisen ja vuotuisen työajan sijoittelussa noudatetaan voimassa olevaa vakiintunutta käytäntöä.

- 2 Ammatillisissa aineissa opettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on 931 tuntia.

Yhteisen aineiden opettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on kielten opetuksessa 779 tuntia, ”työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto” -osa-alueessa 874 tuntia ja muissa yhteisissä aineissa 817 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä

Työnantajan palveluksessa olevan työnopetuksen teknikon tutkinnon tai vastaavan (PTYOTES 2010–2011 hinnoittelutunnuksen 4 09 04 00 4) toimen tehtävissä opetusvelvollisuus on edellä mainitusta poiketen 969 tuntia vuodessa.

- 3 Jos yhteisten aineiden lehtori opettaa kahta tai useampaa muuta kuin ammatillista ainetta, jossa on eri opetusvelvollisuus, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus. Viikoittainen painotettu opetusvelvollisuus määritellään kahden desimaalin tarkkuudella.
- 4 Jos päätoiminen tuntiopettaja opettaa aineita, joissa on eri opetusvelvollisuus, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus. Viikoittainen painotettu opetusvelvollisuus määritellään kahden desimaalin tarkkuudella.
- 5 Opettajan viikoittainen opetusvelvollisuus saadaan jakamalla vuotuinen opetusvelvollisuus luvulla 38. Viikoittainen opetusvelvollisuus määritellään kahden desimaalin tarkkuudella.

5 § Suunnittelutyöaika

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua oppilaitoksessa 81 tuntia lukuvuodessa oppilaitoksen toiminnan kannalta tarpeelliseen suunnittelutyöhön.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät. Velvollisuus osallistua suunnittelutyöhön koskee kaikkia, jotka opettavat vähintään 16 tuntia ao. oppilaitoksessa. Suunnittelutyön korvaus sisältyy opetusvelvollisuuden ohella opettajalle maksettavaan tehtäväkohtaiseen palkkaan.

---

6 § Laitteistokorvaus

Varsinaisten opetustuntien ulkopuolella tehtävistä työnantajan määräämistä opetusvälineistön, -laitteiston ja -materiaalin kehittämiseen, suunnitteluun ja kunnossapitoon liittyvistä tehtävistä maksetaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen 1–6 viikkotuntin suuruisen korvaus opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaan.

7 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 Yhden tai useamman luokanvalvojan/ryhmänohjaajan tehtävästä huojennetaan opettajan vuotuista opetusvelvollisuutta 38 tuntia.

- 2 Apulaisrehtorina toimivana opettajan vuotuista opetusvelvollisuutta huojenneetaan 152–266 tuntia.
- 3 Osastonjohtajana toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan seuraavasti:

Luokkien lukumäärä	Opetustuntien huojennus viikossa
3	2
4–5	3
6–7	4
8–9	5
10–	5 + 1 jokaista seuraavaa alkavaa kolmea luokkaa kohti

Jos osastojen linjojen lukumäärä on viisi tai sitä enemmän, saa osastonjohtaja edellä olevan lisäksi yhden huojennustunnin viikossa.

- 4 Yleisaineiden yhdysopettajaksi määrätyn opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan seuraavasti:

Luokkien lukumäärä	Opetustuntien huojennus viikossa
1–35	1
36–60	2
61–	3

- 5 Urakointityön vastaavana töiden johtajana toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla jokaista opettajan vastualueeseen kuuluvaa urakoivaa luokkaa kohti. Huojennus voi kuitenkin olla enintään neljä viikkotuntia.

Pöytäkirjamerkintä

Urakoivana luokkana pidetään luokkaa, jonka oppilaiden työnopetusajasta keskimäärin yli kolmasosa on urakointityötä varsinaisen työsalin ulkopuolella.

- 6 Jos ravintotalousosaston opettaja on välittömässä työnjohdollisessa esimiesasemassa koulun keittiöhenkilökuntaan ja vastaa koulun oppilasruokalan toiminnasta, hänen opetusvelvollisuuttaan huojennetaan tehtävien laajuudesta riippuen 1–4 viikkotunnilla.

8 § Ylituntipalkkio

Opetusvelvollisuustyöajassa opettajalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio, joka määräytyy ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:n mukaan.

Tuntiopettajat

9 § Tuntiopettajat

- 1 Päätoimiseen tuntiopettajaan sovelletaan samoja määräyksiä kuin opettajan toimen haltijaan.
- 2 Tuntiopettajiin sovelletaan AVAINOTES:n yleisen osan VII luvun tuntiopettajia koskevia määräyksiä. Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat seuraavat:

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 09 07 01 5	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 09 07 01 6	Soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin- tai rakennusarkkitehdin tutkinto
4 09 07 01 7	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 09 07 02 2	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 09 07 01 9	Ylempi korkeakoulututkinto
4 09 07 02 0	Muu soveltuva tutkinto

- 3 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti 2 §:n mukaisesta vähimmäisperuspalkasta ja 4 §:n 2–5 kohdan mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta.

4 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 5 §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

5 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 5 §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Kauppaoppilaitos

1 § Soveltamisala

Kauppaoppilaitoksen opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtoina sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ja ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi palvelussuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

Palkka

2 § Opettajan vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite)

4 14 04 00 3	Ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 14 04 00 4	Korkeakoulututkinto
4 14 04 00 5	Muu tutkinto

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
6 %	4 %	6 %	6 %	6 %

Työaika

4 § Opettajan työpäivät ja opetusvelvollisuus

- 1 Opettajan työpäivien laskennallinen lähtökohta on lukuvuodessa 192 työpäivää. Jos itsenäisyyspäivä, loppiainen tai vapunpäivä sattuu muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi, vähennetään työpäiviä vastaavalla päivien määrällä. Vuotuisista työpäivistä vähintään kaksi on koulutus-/suunnittelutyöpäivää.

Soveltamisohje

Muiksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiaisen ja vapunpäivä vähentävät vuotuista opetusvelvollisuutta kukin yhden päivän opetusvelvollisuutta vastaavalla tuntimäärällä.

- 2 Ammatillisten teoria-aineiden opetusvelvollisuus on vuodessa 760 tuntia. Ammatillisia teoria-aineita ovat mm. toinen kotimainen kieli, vieraat kielet ja matemaattiset aineet. Äidinkielen ja kauppakirjeenvaihdon/viestinnän opetusvelvollisuus on kuitenkin vuodessa 646 tuntia sekä kirjanpidon, laskentatoimen ja taloushallinnon opetusvelvollisuus on vuodessa 722 tuntia. Muiden aineiden opetusvelvollisuus vuodessa 836 tuntia.
-

Soveltamisohje

Jos oppilaitoksessa on sovellettu opetusvelvollisuutta koskevaa määräystä toisin lukuvuonna 2013 - 2014, soveltamiskäytäntöä voidaan jatkaa.

- 3 Opettajan viikoittainen opetusvelvollisuus saadaan jakamalla vuotuinen opetusvelvollisuus luvulla 38.

4 a § Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017)

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua oppilaitoksessa 24 tuntia lukuvuodessa oppilaitoksen toiminnan kannalta tarpeelliseen suunnittelutyöhön.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät. Velvollisuus osallistua suunnittelutyöhön koskee kaikkia, jotka opettavat vähintään 16 tuntia ao. oppilaitoksessa. Suunnittelutyön korvaus sisältyy opetusvelvollisuuden ohella opettajalle maksettavaan tehtäväkohtaiseen palkkaan.

---

5 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 Apulaisrehtorina toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan tehtävän hoitamisesta 114 tuntia vuodessa.
- 2 Yhden tai useamman luokanvalvojan/ryhmänohjaajan tehtävistä huojennetaan opettajan vuotuista opetusvelvollisuutta 38 tuntia.
- 3 Varsinaisten oppituntien ulkopuolella tehtävistä työnantajan määräämistä opetusvälineistön, -laitteiston ja -materiaalin kehittämiseen ja suunnitteluun

liittyvistä tehtävistä opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan työnantajan määräämällä viikkotuntimäärällä.

6 § Suuntautumisopintojen johtaja/koulutusohjelmajohtaja

Suuntautumisopintojen johtajaksi/koulutusohjelmajohtajaksi määrätulle opettajalle maksetaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen enintään neljän viikkotunnin suuruinen palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaan.

7 § Kurssiopetuslisä

Opettajan ammattikurssilla (muu kuin työllisyys- tai oppisopimuskurssi tai vähintään lukuvuoden kestävä ammatillinen lisäkoulutus) pitämät tunnit kerrotaan kertoimella 1,15; ei kuitenkaan oppilaitoksen loman ajaksi määrätyn opetuksen osalta.

8 § Ylituntipalkkio

- 1 Opettajalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio, joka määräytyy ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:n mukaan.
- 2 Ylituntipalkkio on myös muista kuin ao. toimeen kuuluvista tunneista sama kuin toimen mukaisista ylitunneista.

Tuntiopettajat

9 § Tuntiopettajat

- 1 Päätoimiseen tuntiopettajaan sovelletaan samoja määräyksiä kuin opettajan toimen haltijaan.
- 2 Tuntiopettajiin sovelletaan AVAINOTES:n yleisen osan VII luvun tuntiopettajia koskevia määräyksiä. Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat seuraavat:

4 14 07 01 1	Ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 14 07 01 2	Korkeakoulututkinto
4 14 07 01 3	Muu tutkinto

- 3 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti 2 §:n mukaisesta vähimmäisperuspalkasta ja 4 §:n 2–3 kohdan mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta.

4 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

5 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Taide- ja viestintä- kulttuurioppilaitos

1 § Soveltamisala

Taide- ja viestintäkulttuurioppilaitosten opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtoina sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ja ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi työsuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

Palkka

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite)

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 18 04 00 2	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 18 04 00 3	Soveltuva korkeakoulututkinto
4 18 04 00 4	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 18 04 00 5	Muu soveltuva tutkinto tai vähintään kolmen vuoden soveltuvat opinnot taidekoulussa (tanssi- ja sirkusala)
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 18 04 00 8	Ylempi korkeakoulututkinto
4 18 04 00 9	Korkeakoulututkinto

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
2 %	4 %	6 %	6 %	6 %

Työaika

4 § Opettajan opetusvelvollisuus

- 1 Ammatillisten aineiden opettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on viestintäkulttuurialalla 722 ja muilla aloilla 798 tuntia. Hinnoittelutunnuksen 4 18 04 00 5 mukaisen opettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on kuitenkin viestintäkulttuurialalla 760 ja muilla aloilla 912 tuntia.

Yhteisten aineiden opettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on ”työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto” -osa-alueessa 874 tuntia ja muissa yhteisissä aineissa 836 tuntia.

- 2 Opettajan viikoittainen opetusvelvollisuus saadaan jakamalla vuotuinen opetusvelvollisuus luvulla 38.

4 a § Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017)

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua oppilaitoksessa 24 tuntia vuodessa oppilaitoksen toiminnan kannalta tarpeelliseen suunnittelutyöhön.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät. Velvollisuus osallistua suunnittelutyöhön koskee kaikkia, jotka opettavat vähintään 16 tuntia ao. oppilaitoksessa. Suunnittelutyön korvaus sisältyy opetusvelvollisuuden ohella opettajalle maksettavaan tehtäväkohtaiseen palkkaan.

5 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 Suunnittelutyöllä huojennetaan opettajan opetusvelvollisuutta 1 tunti viikossa. Määräys koskee kokoaikaisten työntekijöiden lisäksi ao. oppilaitoksen tuntien ja päätoimisuuteen luettavien muiden tehtävien perusteella päätoimiseksi tulevaa tuntiopettajaa sekä niitä osa-aikaisia työntekijöitä, joilla on vähintään päätoimisuuden edellyttämä tuntimäärä. Määräyksen soveltaminen edellyttää lisäksi, että asianomaisen työsuhde ko. oppilaitokseen kestää yli viikon.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeino-

elämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät.

- 2 Opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan luokan ulkopuolella suoritettavista tehtävistä seuraavasti:
  - 1 Kirjaston hoidosta edellyttäen, että kirjasto on asianmukaisesti hoidettu ja avokäytössä tai vähintään kaksi tuntia viikossa oppilaiden käytössä, seuraavasti:

Kirjaston nideluku	Opetustunnit lukuvuodessa
1 000–2 000	38
2 001–3 000	76
3 001–5 000	114
5001	152

- 2 Luokanvalvojan tehtävistä 38 tuntia lukuvuodessa.
- 3 Oppilaitoksella on käytettävissä enintään 80 tuntia lukuvuodessa oppilaitoksen näyttelyiden valmistamiseen.
- 4 Opintokäytien ohjaukseen käytetystä ajasta enintään kuusi tuntia päivää kohden.
- 5 Harjoittelijoiden harjoittelukirjojen tarkastuksesta kuusi tuntia vuodessa harjoittelijaa kohden ja puolen vuoden harjoittelusta vastaavasti kolme tuntia vuodessa harjoittelijaa kohti.

6 § Laitteistokorvaus

Varsinaisten opetustuntien ulkopuolella tehtävistä työnantajan määräämistä opetusvälineistön, -laitteiston ja -materiaalin kehittämiseen, suunnitteluun ja kunnossapitoon liittyvistä tehtävistä maksetaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen 1–6 viikkotuntin suuruinen palkkio opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaan.

7 § Ylituntipalkkio

Opettajalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio, joka määräytyy ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:n mukaan.

8 § Tuntiopettajan palvelussuhteen ehdot

- 1 Päätoimiseen tuntiopettajaan sovelletaan samoja määräyksiä kuin opettajan toimen haltijaan.

- 2 Tuntiopettajiin sovelletaan AVAINOTES:n yleisen osan VII luvun tuntiopettajia koskevia määräyksiä. Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat seuraavat:

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 18 07 00 2	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 18 07 00 3	Soveltuva korkeakoulututkinto
4 18 07 00 4	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 18 07 00 5	Muu soveltuva tutkinto tai vähintään kolmen vuoden soveltuvat opinnot taidekoulussa (tanssi- ja sirkusala)
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 18 07 00 8	Ylempi korkeakoulututkinto
4 18 07 00 9	Korkeakoulututkinto

- 3 Yhteisten aineiden tuntiopettajan vuotuinen opetusvelvollisuus on liikunnassa 912 ja muissa aineissa 836 tuntia.
- 4 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 7 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti 2 §:n mukaan määräytyvästä vähimmäisperuspalkasta ja 4 §:n ja 8 §:n 2 kohdan mukaan määräytyvästä opetusvelvollisuudesta.
- 5 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

- 6 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos

1 § Soveltamisala

Sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen opetushenkilöstön palvelusuhteen ehtoina sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ja ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi palvelusuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

Palkka

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

4 16 04 00 5	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 16 04 00 6	Muu soveltuva tutkinto

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	20 v.
2 %	3 %	6 %	6 %

Työaika

4 § Opettajan työaika

- 1 Työaika on kokonaistyöaika, joka on soveltuvin osin oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika.
- 2 Opettajan tehtävistä on osa sellaisia, joiden tekeminen toimistotyöajan puitteissa on vaikeaa sekä osa sellaisia, jotka voidaan tarkoituksenmukaisemmin

tehdä muualla kuin työpaikalla. Lisäksi työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin toimistotyössä noudatettavasta työajasta.

- 3 Opettajan työajan jakaantumisesta opetus- ja muuhun työhön päätetään paikallisesti kuitenkin siten, että muuhun kuin opetustyöhön on varattava vähintään 776 tuntia vuodessa.

Pöytäkirjamerkintä

Lukuvuosikohtaisesta työajan jakaantumisesta voidaan paikallisten tarpeiden niin vaatiessa poiketa siten, että työajan jakaantuminen toteutuu 2 ja 3 momentin mukaiseksi kahden vuoden tasoittumisjaksolla.

- 4 Ennen työvuoden alkua on opettajalle vahvistettava työaikasuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön määrän sekä työnantajan määräämät muut tehtävät. Työsuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. (Voimaan 1.8.2014)

Soveltamisohje

Mikäli työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työaikasuunnitelmaa, voidaan opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä poistaa tai vaihtaa. Työaikasuunnitelmaa muutetaan myös silloin, kun opettajalle määrätään lisätehtäviä tai -työtä.

- 5 Jos työnantaja on määrännyt opettajan työaikasuunnitelmassa vuotuisen työajan yli tämän pykälän 1 momentin mukaisen työajan ja mikäli opettajan työaika ei tasoitu korkeintaan kahden vuoden tasoittumisjaksolla, lisätyöstä maksetaan varsinaiseen palkkaan kuulumaton palkkio. Palkkio on lisätyömääräyksen työtunnilta varsinainen palkka jaettuna luvulla 152. (Voimaan 1.8.2014)

Työnantaja voi halutessaan antaa edellä mainitun lisätyökorvauksen vastaavan vapaana seuraavalla työkaudella.

Soveltamisohje

Ylityskorvauksen maksaminen edellyttää, että työnantaja on antanut lisätyömääräyksen. Lisätyömääräys annetaan työaikasuunnitelmaa muuttamalla.

---

5 § Vuosiloma

Opettajan vuosiloma määräytyy AVAINOTES:n yleisen osan 20 §:n mukaan.

6 § Tuntiopettajan palvelussuhteen ehdot

- 1 Kokonaistyöaikaan otetun tuntiopettajan palkka, työaika ja vuosiloma määräytyvät samoin perustein kuin vastaavalla opettajan toimen haltijalla. Tuntiopet-

tajan, jolla on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto, hinnoittelutunnus on 4 16 07 00 5. Muun tuntiopettajan hinnoittelutunnus on 4 16 07 00 6.

Soveltamisohje

Tuntiopettaja, jonka kokonaistyöajan osuus on vähintään 19 tuntia viikossa ja 760 tuntia vuodessa, on päätoiminen tuntiopettaja. Tällaisen tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin mitä tuntiopettajalle määrätty työaika on kokonaistyöaikaa lyhyempi.

- 2 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 2 §:n mukaan määräytyvästä ao. kalleusluokan mukaisesta vähimmäisperuspalkasta, josta saadaan vuosiviikkotuntipalkkion rahamäärä kuukaudessa jakamalla se teoriaopetuksessa luvulla 22 ja käytännönläheisessä opetuksessa luvulla 25.

Soveltamisohje

Tuntipalkkio lasketaan kuten ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:ssä on määrätty ylituntipalkkion laskemisesta.

- 3 Jos opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä oleva tuntiopettaja opettaa päätoimisuuden edellyttämän tuntimäärän monialaisessa oppilaitoksessa useammassa kuin tämän liitteen mukaisessa opetuksessa, on hänen opetusvelvollisuutensa teoriaopetuksessa 22 ja käytännönläheisessä opetuksessa 25 tuntia viikossa.
- 4 Päätoimisen tuntiopettajan oikeus vuosisidonnaiseen lisään on 3 §:n mukainen.
- 5 Muilta osin opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä olevan tuntiopettajien palvelussuhteen ehtoihin noudatetaan AVAINOTES:n yleisen osan tuntiopettajia koskevia määräyksiä.
- 6 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 §:n 3 kohdan mukaista muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

- 7 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 §:n 3 kohdan mukaista muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Metsä- ja puutalousoppilaitos

1 § Soveltamisala

Metsä- ja puutalousoppilaitoksen opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtoina sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ja ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi työsuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

Palkka

2 § Palkka

Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 19 04 00 8	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 19 04 00 9	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai insinööri
4 19 04 01 0	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 19 04 01 8	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 19 04 01 4	Ylempi korkeakoulututkinto
4 19 04 01 5	Korkeakoulututkinto

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
2 %	4 %	6 %	4 %	6 %

4 § Opettajan työaika

- 1 Opettajan työaika on kokonaistyöaika, joka on soveltuvin osin oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika.
- 2 Opettajan työajan jakaantumisesta opetus- ja muuhun työhön päätetään paikallisesti kuitenkin siten, että muuhun kuin opetustyöhön on varattava lukuvuodessa vähintään 724 tuntia.

Pöytäkirjamerkintä

Lukuvuosisuhteesta työajan jakaantumisesta voidaan paikallisten tarpeiden niin vaatiessa poiketa siten, että työajan jakaantuminen toteutuu 2 momentin mukaisesti kahden vuoden tasoittumisjaksolla.

- 3 Opettajan tehtävistä osa on sellaisia, joiden tekeminen toimistotyöajan puitteissa on vaikeaa sekä osa sellaisia, jotka voidaan tarkoituksenmukaisemmin tehdä muualla kuin työpaikalla. Lisäksi työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin toimistotyössä noudatettavasta työajasta.
- 4 Ennen työvuoden alkua on opettajalle vahvistettava työaikasuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön määrän sekä työnantajan määräämät muut tehtävät. Työsuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. (Voimaan 1.8.2014)

Soveltamisohje

Mikäli työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työaikasuunnitelmaa, voidaan opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä poistaa tai vaihtaa. Työaikasuunnitelmaa muutetaan myös silloin, kun opettajalle määrätään lisätehtäviä tai -työtä.

- 5 Jos työnantaja on määrännyt opettajan työaikasuunnitelmassa vuotuisen työajan yli tämän pykälän 1 momentin mukaisen työajan ja mikäli opettajan työaika ei tasoitu korkeintaan kahden vuoden tasoittumisjaksolla, lisätyöstä maksetaan varsinaiseen palkkaan kuulumaton palkkio. Palkkio on lisätyömääräyksen työtunnilta varsinainen palkka jaettuna luvulla 152. (Voimaan 1.8.2014)

Työnantaja voi halutessaan antaa edellä mainitun lisätyökorvauksen vastaavana vapaana seuraavalla työkaudella.

Soveltamisohje

Ylityskorvauksen maksaminen edellyttää, että työnantaja on antanut lisätyömääräyksen. Lisätyömääräys annetaan työaikasuunnitelmaa muuttamalla.

---

5 § Vuosiloma

Opettajan vuosiloma määräytyy AVAINOTES:n yleisen osan 20 §:n mukaan.

6 § Tuntiopettajan työsuhteen ehdot

- 1 Kokonaistyöaikaan otetun tuntiopettajan palkka, työaika ja vuosiloma määräytyvät samoin perustein kuin vastaavalla opettajan toimen haltijalla. Kokonaistyöajassa olevan tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat seuraavat:

	AMMATILLISISSA AINEISSA
4 19 07 00 8	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 19 07 00 9	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai insinööri
4 19 07 01 0	Soveltuva opistoasteen tutkinto
4 19 07 01 8	Muu soveltuva tutkinto tai koulutus
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 19 07 01 4	Ylempi korkeakoulututkinto
4 19 07 01 5	Korkeakoulututkinto

Soveltamisohje

Tuntiopettaja, jonka kokonaistyöajan osuus on vähintään 19 tuntia viikossa ja 760 tuntia vuodessa, on päätoiminen tuntiopettaja. Tällaisen tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin mitä tuntiopettajalle määrätty työaika on kokonaistyöaikaa lyhyempi.

- 2 Päätoimisen tuntiopettajan oikeus vuosisidonnaiseen lisään on 3 §:n mukainen.
- 3 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan kuten ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 13 §:ssä on määrätty ylituntipalkkion laskemisesta. Viikoittaiset opetusvelvollisuudet ovat seuraavat:

AMMATILLISET AINEET	opv/viikko
ylempi korkeakoulututkinto, soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai insinööri	21,79
metsätalous- ja puutalousinsinööri tai vastaava aiempi tutkinto tai teknikko	23,07
metsäteollisuus-, sahateollisuus- tai levyteollisuusteknikko tai metsätyönopettajan koulutus	25,64
YHTEISET AINEET	
liikunta	23,07
muut aineet	25,64

- 4 Jos opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä oleva tuntiopettaja opettaa päätoimisuuden edellyttämän tuntimäärän monialaisessa oppilaitoksessa useammassa kuin tämän liitteen mukaisessa opetuksessa, hänen opetusvelvollisuutensa määräytyy 3 kohdan mukaisena.
- 5 Muilta osin opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä olevan tuntiopettajan työsuhteessa noudatetaan AVAINOTES:n yleisen osan pää- ja sivutoimisia tuntiopettajia koskevia määräyksiä.
- 6 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 §:n 2 kohdan mukaista muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

- 7 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 4 §:n 2 kohdan mukaista muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Merenkulkuoppilaitos

1 § Soveltamisala

- 1 Merenkulkuoppilaitoksen opetushenkilöstön työsuhteen ehtoina sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä. Lisäksi työsuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.
- 2 Päätoimiseen tuntiopettajaan sovelletaan samoja määräyksiä kuin opettajan toimen haltijaan.

Palkka

2 § Laboratorioinsinöörin peruspalkka

Laboratorioinsinöörin (4 20 04 00 3) peruspalkka (ks. palkkaliite)

3 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja palkka (ks. palkkaliite)

	AMMATILLISISSA AINEISSA
	Merenkulkuaineissa ja teknillisissä aineissa
4 20 04 01 0	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 20 04 01 1	Muu tutkinto
4 20 04 00 8	Ammatinopetuksessa
4 20 04 00 9	Työnopetuksessa
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 20 04 00 4	Ylempi korkeakoulututkinto
4 20 04 00 5	Alempi korkeakoulututkinto
4 20 04 00 6	Muu tutkinto

4 § Opettajan ja laboratorioinsinöörin vuosisidonnainen lisä

Opettajan ja laboratorioinsinöörin vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
6 %	4 %	6 %	6 %	6 %

Työaika

5 § Laboratorioinsinöörin työaika

Laboratorioinsinööriin sovelletaan ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 6 §:ää. Kokonaistyöaikaan voi sisältyä enintään 26 viikkotuntia opetusta.

6 § Opettajan opetusvelvollisuus

- 1 Opetusvelvollisuus merenkulku- ja teknillisissä aineissa sekä ammatinopetuksessa on 874 ja työnopetuksessa 950 tuntia vuodessa. Opetusvelvollisuus kielten opetuksessa on 722, ”työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto” -osa-alueessa 817 tuntia ja muissa aineissa 760 tuntia vuodessa.
- 2 Jos opettaja (äidinkieli, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, kansalaistieto, matematiikka, fysiikka, kemia ja tietotekniikka) tai opettaja (liikunta ja terveystieto) opettaa kahta tai useampaa muuta kuin ammatillista oppiainetta, opettajan opetusvelvollisuus lasketaan painottamalla hänen opettamiensa aineiden viikoittaiset opetusvelvollisuudet niihin käytetyillä keskimääräisillä viikkotunneilla. Jos painotetuksi opetusvelvollisuudeksi ei tule kokonaisluku, tasoitetaan opetusvelvollisuus lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, tasoitetaan opetusvelvollisuus pienempään lukuun.
- 3 Opettajan viikoittainen opetusvelvollisuus saadaan jakamalla vuotuinen opetusvelvollisuus luvulla 38.

6 a § Suunnittelutyöaika (voimaan 1.8.2017)

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua oppilaitoksessa 24 tuntia vuodessa oppilaitoksen toiminnan kannalta tarpeelliseen suunnittelutyöhön.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin

kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät. Velvollisuus osallistua suunnittelutyöhön koskee kaikkia, jotka opettavat vähintään 16 tuntia ao. oppilaitoksessa. Suunnittelutyön korvaus sisältyy opetusvelvollisuuden ohella opettajalle maksettavaan tehtäväkohtaiseen palkkaan.

7 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 Suunnittelutyöllä huojennetaan opettajan opetusvelvollisuutta 1,5 tuntia viikossa. Määräys koskee kokoaikaisten opettajan toimen haltijan lisäksi ao. oppilaitoksen tuntien ja päätoimisuuteen luettavien muiden tehtävien perusteella päätoimiseksi tulevaa tuntiopettajaa sekä niitä osa-aikaisia opettajan toimen haltijoita, joilla on vähintään päätoimisuuden edellyttämä tuntimäärä. Määräyksen soveltaminen edellyttää lisäksi, että asianomaisen työsuhde ko. oppilaitokseen kestää yli viikon.

Soveltamisohje

Suunnittelutyöhön kuuluu osastokokouksiin ja vastaaviin kokouksiin osallistuminen, opettajien välisiin opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin kysymyksiin liittyviin kokouksiin ja neuvonpitoihin osallistuminen, yhteydenpito paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin, yhteydenpito oppilaiden vanhempiin sekä opetuksen suunnitteluun ja oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät.

- 2 Yhden tai useamman luokanvalvojan/ryhmänohjaajan tehtävistä huojennetaan opettajan vuotuista opetusvelvollisuutta 38 tuntia.
- 3 Varsinaisten oppituntien ulkopuolella tehtävistä työnantajan määräämistä opetusvälineistön-, laitteiston ja -materiaalin kehittämiseen, suunnitteluun ja kunnossapitoon liittyvistä tehtävistä huojennetaan opetusvelvollisuutta työnantajan määräämä viikkotuntimäärä.
- 4 Navigointi- ja konevalvontaopetusta antavan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan kahdella viikkotunnilla.
- 5 Osastonjohtajaksi määrätyn opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan tehtävän laajuudesta riippuen 2–5 viikkotunnilla.

8 § Ylituntipalkkio

Opettajalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio, joka määräytyy ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:n mukaan.

9 § Tuntiopettaja

- 1 Päätoimiseen tuntiopettajaan sovelletaan samoja määräyksiä kuin opettajan-toimen haltijaan.
- 2 Tuntiopettajiin sovelletaan AVAINOTES:n yleisen osan VII luvun tuntiopettajia koskevia määräyksiä. Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat seuraavat:

	AMMATILLISISSA AINEISSA
	Merenkulkuaineissa ja teknillisissä aineissa
4 20 07 01 0	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 20 07 01 1	Muu tutkinto
4 20 07 00 8	Ammatinopetuksessa
4 20 07 00 9	Työopetuksessa
	YHTEISISSÄ AINEISSA
4 20 07 00 4	Ylempi korkeakoulututkinto
4 20 07 00 5	Alempi korkeakoulututkinto
4 20 07 00 6	Muu tutkinto

- 3 Sivutoimisen tuntiopettajan palkkioperuste lasketaan 8 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti 3 §:n mukaisesta vähimmäisperuspalkasta ja 6 §:n mukaan.

- 4 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 6 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

- 5 Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään 6 a §:n mukaisia tehtäviä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus

1 § Soveltamisala

1 Tätä osiota sovelletaan aikuiskoulutuskeskusten opetushenkilöstöön, johon kuuluvat

- rehtorit ja apulaisrehtorit
- kokoaikaiset opettajat
- osa-aikaiset opettajat
- sivutoimiset tuntiopettajat sekä
- koulutuksen/opetuksen suunnittelijat, joiden työsopimuksen mukaisiin tehtäviin kuuluu myös opetusta.

2 Rehtorin ja apulaisrehtorin työsuhteen ehdot määräytyvät AVAINTEs:n mukaan. Vuosisidonnainen lisä määräytyy kuitenkin yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat:

5 v.	8 v.	10 v.
		5 %

3 Kokoaikaisiin ja osa-aikaisiin opettajiin noudatetaan seuraavia AVAINTEs:n määräyksiä:

1. luku Yleinen osa

4 § Työnantajan yleiset oikeudet

5 § Työsuhde: työsopimuksen muoto ja kesto, koeaika, lääkärin-todistuksen esittäminen ja työsuhteen ja siihen perustuvien oikeuksien alkaminen

6 § Työntekijän tehtävät ja velvollisuudet

2. luku Palkkaus

12 § Päiväpalkka vajaalta kalenterikuukaudelta

13 § Peruspalkka (soveltuvin osin)

16 § Siirto muuhun työhön

20 § Määräaikainen palkanlisä

22 § Tulospalkkio

24 § Palkanmaksu

(Poikkeus: Osa-aikaiselle opettajalle maksetaan palkka viimeistään seuraavan kuukauden 16. kalenteripäivänä. Paikallisesti voidaan sopia AVAINTEs:n 24 §:n soveltamisesta myös em. tapauksessa.)

26 § Työnantajan saatavan kuittausoikeus

40 ja 41 § soveltuvin osin. Tuntipalkan laskeminen sekä raha- ja vapaa-ajankorvausten suorittamisajankohta

- 3. luku Työaika
  - 28 § 2 ja 3 mom.: Työaika/Eräitä erityistilanteita
  - 28 § 5 ja 6 mom.: Terveystieteiden tutkimuksiin kuuluneen ajan lukeminen työaikaan
- 4. luku Vuosiloma
  - Vuosilomapalkkaa laskettaessa AVAINOTES:n mukaisena varsinaisena kuukausipalkkana pidetään peruspalkkaa.
  - Vuosilomaluvun 79 §:n 4 momentin mukaista vuosilomapalkan lisäystä laskettaessa otetaan AVAINOTES:n määräyksistä poiketen huomioon tämän liitteen 2 §:n 2 kohdan mukaiset ilta-, lauantai-, sunnuntai- ja yötyökorvaukset.
- 5. luku Työloma lukuun ottamatta sairauslomaa (sovelletaan AVAINOTES:n yleistä osaa)
- 6. luku Luottamusmiehet
- 7. luku Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päätyminen
- Liite 2 Matkakustannusten korvaukset.

Kokoaikaisiin ja osa-aikaisiin opettajiin noudatetaan lisäksi seuraavia AVAINOTES:n yleisen osan määräyksiä 6 § vuosisidonnainen lisä ja kielillisä 9 §.

4 Sivutoimisiin tuntiopettajiin noudatetaan seuraavia AVAINOTES:n määräyksiä:

Allekirjoituspöytäkirja 8 §: Sopimuksen suhde aikaisempiin palvelussuhteen ehtoihin

- 1. luku Yleinen osa
  - 4 § Työnantajan yleiset oikeudet
  - 5 § Työsuhde: työsopimuksen muoto ja kesto, koe-aika, lääkärin-todistuksen esittäminen ja työsuhteen ja siihen perustuvien oikeuksien alkaminen
  - 6 § Työntekijän tehtävät ja velvollisuudet
- 2. luku Palkkaus
  - 24 § Palkanmaksu
  - Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan palkka viimeistään seuraavan kuukauden 16. kalenteripäivänä.
- 5. luku Työloma lukuun ottamatta sairauslomaa (sovelletaan AVAINOTES:n yleistä osaa) ja 97 ja 98 §:ää (opintovapaa, täydennyskoulutus)
- 6. luku Luottamusmiehet
- 7. luku Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päätyminen
- Liite 2 Matkakustannusten korvaukset.

2 § Koko- ja osa-aikainen opettaja

Koko- ja osa-aikaisen opettajan työaika on seuraava:

1 Säännöllinen viikoittainen työaika:

kokoaikainen opettaja	38 tuntia 45 minuuttia
osa-aikainen opettaja	16–38 tuntia 45 minuuttia

Säännöllinen viikoittainen työaika voidaan järjestää siten, että se tasoittuu tämän osion mukaiseen tuntimäärään enintään 1 vuoden tasoittumisjakson aikana.

Tasoittumisjakson työaika voidaan ylittää (lisätyö).

Arkipyhäviikkojen työaika määräytyy soveltuvin osin AVAINTEs:n 3 luvun 47 §:n mukaisesti. Jos osa-aikaisen opettajan palkkaus määrätään kuukausittain erikseen laskettavan työajan perusteella, otetaan huomioon myös arkipyhät.

Ennen työkauden alkua opettajalle vahvistetaan mahdollisuuksien mukaan työaikasuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön määrän sekä työnantajan määräämät muut tehtävät. Työaikasuunnitelmaa vahvistettaessa otetaan huomioon työkauden pituus sekä työtehtävien ennakoitavuus. Työaikasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti.

2 Työaikakorvaukset

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettu lisätyö korvataan maksamalla opettajalle tuntia kohden palkka, joka saadaan siten, että opettajan 3 ja 4 kohtien mukaan määräytyvä kuukausipalkka jaetaan luvulla 163. Osa-aikaisen opettajan tuntipalkan määräämisessä käytetään sitä kokoaikaisen opettajan kuukausipalkkaa, josta ao. opettajan osa-aikapalkka on laskettu.

Jos maanantain ja perjantain välinen säännöllinen työaika sijoitetaan klo 18.00–22.00 väliseen aikaan, maksetaan näistä tunteista 15 % rahakorvaus (iltatyökorvaus). Sama korvaus maksetaan lauantaisin klo 07.00–22.00 välisenä aikana tehdystä työstä (lauantaityökorvaus). Sunnuntaisin ja yöllä klo 22.00–07.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan 30 % rahakorvaus (sunnuntai- ja yötyökorvaus).

Kukin em. rahakorvauksista lasketaan 3 §:n mukaisesta tuntipalkasta ja ne on maksettava viimeistään korvaukseen oikeuttavan työn tekemistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Rahakorvauksen sijasta voidaan antaa myös vastaava vapaa.

3 § Palkkaus

Kelpoisuusehdot täyttävän opettajan palkkahinnoittelu, (ks. palkkaliite).

4 30 04 00 4	Ylempi korkeakoulututkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto
4 30 04 00 5	Korkeakoulututkinto ja insinöörin tutkinto
4 30 04 00 6	Opistoasteen tutkinto
4 30 04 00 7	Muu tutkinto

Palveluaika määräytyy AVAINOTES:n yleisen osan 6 §:n 3–6 kohtien vuosisidonnaista lisää koskevan määräyksen perusteella. Palveluvuodet ovat edellä taulukossa.

Soveltamisohje

Jos opettajalla ei ole opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998 siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaista ammatilliselle koulutukselle määriteltyä kelpoisuutta, noudatetaan edellä olevia asetteikkoja enintään 30 %:lla alennettuina.

Osa-aikaisen opettajan kuukausipalkka on siinä suhteessa kokoaikaisen opettajan palkkaa alempi kuin hänen viikoittainen työaikansa on kokoaikaisen opettajan työaika (38h 45min) lyhyempi.

Jos osa-aikaisen opettajan palkallisen työloman viikoittaista työaika ei ole tiedossa, maksetaan opettajalle palkka edellisen vuosineljänneksen keskimääräisen työajan mukaan.

4 § Sivutoimiset tuntiopettajat

1 Sivutoimisen tuntiopettajan säännöllinen työaika on alle 16 tuntia viikossa.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan jokaiselta pidetyltä oppitunnilta erikseen sovittu tuntipalkka. Tuntipalkan määräämisessä tulee ottaa huomioon opetustyön vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan taito ja kyky.

Sivutoimisella tuntiopettajalla on oikeus työsopimuslain nojalla sairausajan palkkaan ja vuosilomalain nojalla vuosilomaan ja/tai lomakorvaukseen.

Tuntipalkkiota tarkistetaan yleiskorotusta vastaavasti.

2 Voimaan 1.8.2017

Yli 20 viikon palvelussuhteeseen otettu vähintään 10 viikotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin tuntipalkka maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

Yli 20 viikon palvelussuhteeseen otettu alle 10 viikotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin tuntipalkka maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

Ammattikorkeakoulut

1 § Soveltamisala

Tätä osiota sovelletaan ammattikorkeakoulun yliopettajaan, lehtoriin ja tuntiopettajaan.

- 1 Tämän sopimuksen piirissä olevien opettajien työsuhteeseen ei sovelleta lomarahaa koskevia työehtosopimuksen määräyksiä. Tämän sopimuksen piirissä oleviin sovelletaan AVAINOTES:n yleisen osan 1, 2, 6, 7, 8, 9, 21 ja 25 §.

2 § Yliopettajan ja lehtorin työaika

- 1 Voimaan 1.8.2017

Vuosityöaika on 1 624 tuntia, joista vähintään 406 tunnin osalta opettaja saa määrätä tehtävän työn ajan ja paikan.

Soveltamisohje

Yliopettajan ja lehtorin kanssa voidaan sopia 1 kohdan mukaisen vuosityöajan alittamisesta.

Pöytäkirjamerkintä

Tekniikan ja liikenteen koulutusalaalla opettajan työaikasuunnitelmassa vahvistettu työn tekemisen ajan ja paikan suhteen valinnainen työaika on 609 tuntia. Opettaja ja työnantaja voivat sopia työn tekemisen ajan ja paikan suhteen valinnaisen työajan 1 kohdan mukaiseksi eli vähintään 406 tunniksi. Tekniikan ja liikenteen koulutusalaalla työnantaja voi sijoittaa määrättävissään olevaa työaikaa 35 viikolle. Työaikaa voidaan sijoittaa myös useammille viikoille, siten kuin siitä sovitaan ao. opettajan kanssa.

- 2 Opettajalle on annettava 2.5.–30.9.välisenä aikana kahdeksan viikon (56 kalenteripäivää) pituinen vapaajakso, johon työnantaja ei saa sijoittaa työaikaa. Vapaajakso voidaan antaa kahdessa osassa. Luonnonvara-alan opetustyön alan luonteesta johtuen työnantaja voi poiketa edellä olevasta ajoituksesta.
- 3 Opettajalle on annettava muulloin kuin 2.5.–30.9. neljän viikon (28 kalenteripäivää) pituinen vapaajakso ammattikorkeakoulun toiminnan kannalta sopivana aikana (esimerkiksi joulun, uudenvuoden ja opiskelijoiden muiden lomien yhteydessä) ja se voidaan antaa enintään neljässä jaksossa.
- 4 Opettajan kanssa voidaan sopia toisin vapaajakson sijoitusajankohdasta ja jaksotuksesta.

- 5 Opettajalle vahvistetaan ennen työkauden alkua työaikasunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön määrän sekä opettajan muut tehtävät. Työaikasunnitelman toteuttamista seurataan säännöllisesti.

Soveltamisohje

Työaikasunnitelma sisältää lisäksi työ- ja vapaajaksot.

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työaikasunnitelmaa esimerkiksi sen vuoksi, että tehtäviä ja niiden vaatimaa työaikaa ei ole kyetty riittävästi ennakoimaan, se tehdään poistamalla opettajalle määrättyjä tehtäviä ja työaikaa tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä tehtäviä toisiin tehtäviin tai määräämällä opettajalle lisätehtäviä ja työaikaa.

- 6 Vuosityöaika voidaan henkilön suostumuksella ylittää, jolloin kyse on lisätyöstä.
- 7 Jos henkilö siirtyy muusta vuosilomajärjestelmästä tämän sopimuksen työaikajärjestelmään, hänen lomapäiviensä katsotaan kuittaantuvan siirtymisellä tämän liitteen mukaiseen työaikajärjestelmään.

3 § Yliopettajan ja lehtorin vähimmäispalkka

- 1 Yliopettajan ja lehtorin vähimmäispalkka kuukaudessa määräytyy palveluvuosien mukaan siten kuin jäljempänä määrätään.
- 2 Yliopettajan vähimmäispalkka kuukaudessa (ks. palkkaliite)

Soveltamisohje

Hinnoittelutunnukset tilastointia varten ovat seuraavat:

Koulutusala	
Tekniikka ja liikenne	4 22 04 01 0
Kauppa ja hallinto	4 22 04 01 1
Muussa koulutusalat	4 22 04 01 2

- 3 Lehtorin vähimmäispalkka kuukaudessa ilmenee palkkaliitteestä.

Soveltamisohje

Hinnoittelutunnukset tilastointia varten ovat seuraavat:

Koulutusala	
Tekniikka ja liikenne	4 22 04 02 0
Kauppa ja hallinto	4 22 04 02 1
Muussa koulutusalat	4 22 04 02 2

- 4 Yliopettajan ja lehtorin vähimmäispalkka kuukaudessa saadaan II kalleusluokassa kertomalla 2–3 kohdan euromäärä luvulla 0,9951.
- 5 Opettajan, jolla ei ole toimen kelpoisuusehdoissa säädettyä pätevyyttä samoin kuin sellaisen opettajan, joka ei ole suorittanut vähintään 35 opintoviikon laajuista opettajankoulutusta tai vähintään 60 opintopisteen laajuista opettajankoulutusta, vähimmäispalkka on 6–20 prosenttia edellä olevaa pienempi. Opettajankoulutuksen puuttumisesta tehtävä vähennys ei kuitenkaan koske asetuksen 259/1995 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ammattikorkeakoulun perustana olevasta ammatillisesta oppilaitoksesta siirtynyttä opettajaa.
- 6 Palveluaika määräytyy AVAINOTES:n yleisen osan 6 §:n 3–6 kohtien vuosi- sidonnaista lisää koskevan määräyksen perusteella.

4 § Työajan ylityskorvaus

Vuosityöajan ylittävästä (1624 tuntia) työaikasunnitelmassa vahvistetusta lisätyöstä maksetaan euromääräinen varsinaiseen palkkaan kuulumaton tuntipalkkio, joka saadaan kertomalla varsinainen palkka 12:lla ja jakamalla tulos 1600:lla.

5 § Kesävapaan korvaus

Työvuotta lyhyemmäksi ajaksi otetun opettajan työsuhteen päättyessä maksetaan opettajalle kesävapaakorvauksena jokaista työsuhteen keston ammattikorkeakoulun työpäivää (ma–pe) kohden korvaus, joka saadaan kertomalla päiväpalkka luvulla 0,18. Jos työsuhteeseen on sisältynyt 2.5.–30.9. välille vahvistettuja kesävapaapäiviä, vähennetään ne kesävapaakorvaukseen oikeuttavien päivien lukumäärästä.

Soveltamisohje-esimerkki

Opettajan työsuhde kestää 25.2.–31.5.2010. Siihen sisältyy 61 ammattikorkeakoulun työpäivää (ma–pe). Opettajalle on työaikasunnitelmassa vahvistettu yhden viikon kesävapaajakso toukokuun loppuun (ma–su, yhteensä 7 kalenteripäivää). Opettajalle maksetaan palvelussuhteen päättyessä kesävapaan korvausta neljältä päivältä (61 x 0,18 - 7 kalenteripäivää). Kesävapaakorvauksen suuruus on siis 4 x päiväpalkka.

6 § Epämukavan työajan lisät

- 1 Työnantajan työaikasunnitelmassa määräämä kello 18.00–7.00 väliseen aikaan sijoittuva työ on ilta/yötyötä, joka korvataan ilta/yötyölisällä. Raha- korvauksen suuruus on ilta/yötyötunnilta vähintään 30 prosenttia 4 §:n mukaisesta tuntipalkkiosta. Työaikakorvauksesta voidaan sopia opettajan kanssa toisin.

- 2 Työnantajan lauantaihin, sunnuntaihin ja arkipyhään työaikasuunnitelmassa määräämä työ on viikonlopputyötä, joka korvataan viikonloppu/arkipyhälisällä. Rahakorvauksen suuruus on viikonloppu-/arkipyhätilunlta vähintään 50 prosenttia 4 §:n mukaisesta tuntipalkkiosta. Työaikakorvauksesta voidaan sopia opettajan kanssa toisin.

7 § Täyttä työaikaa tekevä tuntiopettaja

Tuntiopettajan, jonka vuotuinen työaika on 2 § 1 kohdan mukainen, palkka määräytyy samoin perustein kuin lehtorin toimen haltijalla.

Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ovat samat kuin vastaavalla toimenhaltijalla.

7 b § Osa-aikainen tuntiopettaja

- 1 mom. Osa-aikaisen tuntiopettajan vuosityöaika on vähintään 760 tuntia työvuodessa tai vähintään keskimäärin 19 tuntia viikossa. Tuntiopettajan omavalintaisen työajan ja -paikan osuus on 25 % vahvistetusta työajasta, kuitenkin enintään 406 tuntia.
- 2 mom. Osa-aikaisen tuntiopettajan palkka määräytyy 3 §:n 3 momentin mukaan, ja se on samassa suhteessa alempi kuin tuntiopettajalle määrätty työaika on täyttä lehtorin työaikaa (1624) lyhyempi.

Soveltamisohje

Osa-aikainen tuntiopettaja, jonka työaika on vähintään 760 tuntia vuodessa tai keskimäärin 19 tuntia viikossa, on päätoimisessa työsuhteessa.

Osa-aikaisen tuntiopettajan hinnoittelutunnukset määräytyvät edellä olevan 3 §:n 3 momentin mukaisesti.

Tämän liitteen mukaiseen tuntiopettajaan ei sovelleta AVAINOTES:n yleisen osan 23 §.

---

7 c § Sivutoiminen tuntiopettaja

- 1 mom. Sivutoimisen tuntiopettajan säännöllinen työaika on alle 19 tuntia viikossa.

Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan tuntipalkkio jokaiselta pidentyiltä opetustunniltä. Tuntipalkan määräämisessä tulee ottaa huomioon opetustyön vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan taito ja kyky.

2 mom. Voimaan 1.8.2017

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin tuntipalkkio maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava sivutoiminen tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin tuntipalkkio maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

8 § Saatavuuslisä

- 1 Opettajan peruspalkan tasoon vaikuttaa mm. työvoiman saatavuus kyseisellä ammattialalla sekä paikkakunnan ja ao. ammattialan yleiseen palkkatasoon liittyvät ongelmat.
- 2 Tekniikan alan opettajalla, jonka tehtäviin kuuluu pääosin ammattiopintojen järjestäminen, euromääräinen saatavuuslisä saadaan kertomalla opettajan vähimmäispalkka seuraavilla kertoimilla:

	Yliopettaja	Lehtori
Alkupalkka	0,239	0,239
5 vuoden jälkeen	0,231	0,226
10 vuoden jälkeen	0,213	0,207
15 vuoden jälkeen	0,193	0,189
20 vuoden jälkeen	0,181	0,179

Soveltamisohje

Kerrottava vähimmäispalkka on osa-aikaisilla osapalkka ja epäpätevillä epäpätevyysalennuksella vähennetty palkka.

9 § Siirtymämääräys

Sellaisen ammattikorkeakoulun palvelussuhteessa olevan tekniikan ja liikenteen alan opettajan, johon ei sovelleta 8 §:n 2 kohtaa, vähimmäispalkka määräytyy PTYOTES 2005–2007 mukaan niin kauan kuin hän hoitaa ao. tehtävää katkeamattomassa palvelussuhteessa saman työnantajan palveluksessa.

Kansalaisopistot

Rehtorit

1 § Rehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus

- 1 Rehtorin (4 06 01 00 1) vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite).
- 2 Opetusvelvollisuus on enintään 100 tuntia vuodessa.

2 § Työaika ja vuosiloma

Rehtorin työaika ja vuosiloma määräytyvät yleisen osan 15 ja 17 §:n mukaisesti.

Apulaisrehtorit

3 § Kokonaispalkkauksessa olevan apulaisrehtorin toimenhaltijan vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus

- 1 Apulaisrehtorin (4 06 01 00 2) vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite).
- 2 Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on 150 tuntia työvuodessa.

4 § Työaika ja vuosiloma

Apulaisrehtorin työaika ja vuosiloma määräytyvät samojen perusteiden mukaisesti kuin rehtorin työaika ja vuosiloma.

Opettajat

5 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite)

4 06 04 00 6	Ylempi korkeakoulututkinto
4 06 04 00 7	Muu tutkinto

6 § Opetusvelvollisuus

- 1 Opettaja on velvollinen opettamaan seuraavan opetustuntien määrän vuodessa:
  - yhteiskunnallisten aineiden, kasvatustieteellisten aineiden, äidinkielen, toisen kotimaisen kielen, vieraankielen sekä matemaattisluonnontieteellisen aineen opettaja 530 tuntia
  - muut 580 tuntia.
- 2 Jos opettaja opettaa useampia aineita, joiden tuntimäärät ovat erilaiset, lasketaan hänen opetustuntiansa määrä vuodessa eri aineiden mukaan painotettuna.
- 3 Opetusvelvollisuuteen kuuluvan opetustunnin pituus lasketaan 45 minuutin mukaan. Opetustunteina suoritettavaan työvelvollisuuteen sisältyy opetuksen valmistelu samoin kuin opetukseen kuuluvien kertaus, kokeiden ja muiden tehtävien valmistus ja korjaus sekä osallistuminen opettajainkokouksiin.

7 § Muu työvelvollisuus

- 1 Opettajan muun työvelvollisuuden määrä on 374 tuntia työvuodessa. Jos opettaja eri toimipisteeseen matkustamisen johdosta matkustaa viikossa keskimäärin 200 kilometriä, luetaan matkustamiseen käytetystä ajasta enintään 75 tuntia vuodessa muuhun työvelvollisuuteen.
- 2 Muuhun työvelvollisuuteen kuuluvan tunnin pituus lasketaan 60 minuutin mukaan.
- 3 Opettajan muuhun työvelvollisuuteen kuuluvat opiston erityisluonteesta johtuen yleiset järjestelyt, opetussuunnitelman laatiminen, opetuksen kehittäminen, opiskelijan ohjaus, opistolaiskuntatoimintaan osallistuminen sekä muut samantapaiset tehtävät.

8 § Loppiaisen vaikutus opetustyövelvollisuuteen

Kansalais- ja työväenopiston päätoimisen opettajan työ- ja opetusvelvollisuutta vähennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuvan loppiaisen johdosta laskennallisesti yhden päivän työ- ja opetusvelvollisuutta vastaavin osin.

9 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 Apulaisrehtorin tehtävät

Jos opettaja on määrätty apulaisrehtoriksi, työnantaja voi huojentaa hänen opetustuntimääräänsä vähintään 400 tunniksi. Jos opettaja on määrätty apulaisrehtoriksi opistoon, jossa opetustuntien määrä on alle 11 000 ja jossa päätoimisia opettajan toimenhaltijoita on vähintään neljä, työnantaja voi huojentaa

opettajan opetustuntien määrää vähintään 300 tunniksi. Jos opistossa on yli 5 000 opiskelijaa, työnantaja voi huojentaa opettajan opetustuntimäärää, jos hallinnollisten tehtävien määrä antaa alentamiseen erittäin pätevät perusteet, vähintään 200 tunniksi.

2 Erityistehtävät

Jos opettajalle on määrätty erityistehtäviä, jotka rajoittavat opetustuntien pitämistä, työnantaja voi huojentaa opettajan opetustuntimäärää vähintään 400 tunniksi.

3 Osastonjohtaja

Jos opettaja on määrätty osastonjohtajaksi, työnantaja voi huojentaa hänen opetustuntimääräänsä vähintään 400 tunniksi. Jos osastonjohtajaksi määrätyn opettajan hallinnollisten tehtävien määrä antaa alentamiselle erittäin pätevät perusteet, työnantaja voi huojentaa opettajan opetustuntien määrää vähintään 150 tunniksi.

Jos kuitenkin osastossa on yli 2 000 opiskelijaa, työnantaja voi huojentaa osastonjohtajan opetustuntien määrän vähintään 150 tunniksi, mikäli hallinnollisten tehtävien määrä antaa siihen erittäin pätevät perusteet.

4 Opetusalan johtava opettaja

Jos opistossa on vähintään 11 000 opetustuntia vuodessa, työnantaja voi huojentaa opettajan opetustuntien määrää vähintään 200 tunniksi, jos opettaja toimii oman opetusalanensa johtavana opettajana, jolle opistossa on erityisesti keskitetty opetusalanensa opetuksen ja oppimateriaalien kehittäminen sekä tuntiopettajien ohjaus.

10 § Vuosisidonnainen lisä

Rehtorin, apulaisrehtorin ja päätoimisen opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

	5 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori		6 %	3 %	6 %
Apulaisrehtori		6 %	4 %	6 %
Opettaja	6 %	2 %	6 %	6 %

Soveltamisohje

Vuosisidonnaisen lisän vaikutus palkkaan lasketaan kertomalla hinnoittelu-tunnuksen mukainen vähimmäisperuspalkka tai asteikkopalkkauksessa asteikon alaraja vuosisidonnaisen lisän prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkassa. Laskenta tehdään siis korkoa korolle -periaatteella.

Jos rehtorin, apulaisrehtorin tai opettajan peruspalkkaa on alennettu kelpoisuuden puuttumisen vuoksi, vuosisidonnaisen lisän vaikutus lasketaan tästä alennetusta vähimmäisperuspalkasta.

Tuntiopettajat

11 § Palkkioperusteet

1 Tuntiopettajan hinnoittelutunnukset ja tuntipalkkioperusteet (ks. palkkaliite)

4 06 07 03 3	Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut tuntiopettaja
4 06 07 03 4	Alemman korkeakoulututkinnon, voimistelun-, kuvaamataidon-, musiikin-, kotitalous-, kotiteollisuus- ja käsityöopettajan tutkinnon tai opistoinsinöörin tutkinnon suorittanut tuntiopettaja
4 06 07 03 4	Muu tuntiopettaja

Soveltamisohje

Kansanopiston ja kansalaisopiston päätoimisen opettajan kelpoisuuden omaavalle tuntiopettajalle sekä tuntiopettajalle, joka on suorittanut aikuiskasvatuksen approbatur-arvosanan tai aikuiskasvatuksen perusopintojen tutkinnon ja opettanut yhteensä vähintään kaksi vuotta opistossa opettaen tänä aikana yhteensä vähintään 100 tuntia, maksetaan lisäpätevyydestä tuntipalkkio 10 % korkeampana kuin muutoin.

- Alansa opetusta antavan taiteilijan palkkioperuste määräytyy a) – c)-kohdan mukaan riippuen siitä arvostuksesta ja tunnustuksesta, minkä taiteilija työllään on maan rajojen ulkopuolella, valtakunnallisesti tai alueellisesti saavuttanut.
- Kuoron- ja orkesterinjohtaja. Opiston kuoron- ja orkesterinjohtajalla maksetaan tuntipalkkio 1 b) -kohdan perusteiden mukaan, ellei hänen palkkioperusteeseensa ole sovellettava 1 a) -kohdan määräystä.

11 a § Tuntiopettajan muun työn velvollisuus (voimaan 1.8.2017)

Lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

12 § Työsuhteen alkaminen

- 1 Työsuhteen alkamisessa noudatetaan Avaintyönantajat AVAINTA ry:n työehtosopimuksen (AVAINTES) 1 luvun 5 §:n määräyksiä.
- 2 Tuntiopettaja otetaan tässä sopimuksessa mainittua opetusta antamaan. Tuntiopettajan velvollisuuteen kuuluu oppitunnin valmistelu, oppitunnin pito, oppituntiin välittömästi liittyvät muut työt sekä osallistuminen opiston ohjesäännön mukaisiin opettajainkokouksiin.
- 3 Oppitunnin pituus on 45 minuuttia.
- 4 Tuntiopettaja on tarvittaessa tilapäisesti velvollinen suorittamaan myös muita sellaisia opiston toiminta- ja opetussuunnitelmassa vahvistettuja tehtäviä, jotka kiinteästi liittyvät opiston toimintaan hänen omalla alallaan ja jotka hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa perusteella voidaan katsoa hänelle sopiviksi. Palkkio näistä tehtävistä määräytyy 11 §:n mukaan.
- 5 Edellä tarkoitetun muun kuin oppitunnin pituus on 60 minuuttia.

13 § Vuosilomakorvaus

- 1 Tuntiopettajan oikeus lomakorvaukseen määräytyy vuosilomalain säännösten perusteella.
- 2 Vuosilomakorvaus maksetaan opiston työkauden tai työsuhteen päättyessä.
- 3 Vuosilomakorvauksesta on annettava tuntiopettajalle laskelma, jossa on selvitys korvauksen perusteesta.

14 § Lomaraha

- 1 Keskimäärin vähintään 16 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan lomaraha. Keskimääräisen viikkotuntimäärän toteamisessa käytetään tasoitusjaksona kalenterikuukautta.
- 2 Lomarahan maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että tuntiopettajalla on vähintään 14 työssäolopäiviä kalenterikuukaudessa.

15 § Sairausajan ja äitiysloma-ajan palkka

- 1 Keskimäärin vähintään 14 tuntia viikossa opettavalle tuntiopettajalle maksetaan sairausajan ja äitiysloma-ajan palkkaa.
- 2 Karenssiaikoja laskettaessa katsotaan tuntiopettajan palvelus yhtäjaksoiseksi, jo hän on ollut oman opistonsa palveluksessa edellisen varsinaisen työkauden loppuun asti opettaen tällöin keskimäärin 14 tuntia viikossa.

- 3 Muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen tuntiopettajien oikeus äitiyslomaan ja palkalliseen sairauslomaan määräytyy työsopimuslain säännösten mukaan.

16 § Matkakustannusten korvaus

- 1 Tuntiopettajan oikeus matkakustannusten korvauksiin määräytyy AVAINTES:n määräysten mukaan, kuitenkin seuraavin poikkeuksin.
- 2 Muussa kuin opiston sijaintikunnassa asuvalle tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan matkasta kunnan ulkopuolella sijaitsevasta asunnosta tai hänen kunnan ulkopuolella sijaitsevasta toimipaikastaan opiston työpisteeseen siltä osin kuin matkan pituus ylittää kuusi kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin sekä maksetaan päivärahaa.
- 3 Samassa kunnassa asuvalle tuntiopettajalle maksetaan matkakustannusten korvaukset tuntiopettajan asunnosta tai toimipaikasta opiston työpisteeseen, kuitenkin enintään siltä osin kuin matka ylittää kuusi kilometriä. Samoin perustein korvataan matka takaisin.

17 § Palkanmaksu

- 1 Palkanmaksukausi on yksi kalenterikuukausi. Palkka maksetaan viimeistään laskutusta seuraavan kalenterikuukauden aikana. Palkka saadaan maksaa pankin välityksellä. Jos tuntiopettaja osoittaa paikkakunnalla sijaitsevan pankin tai muun rahalaitoksen, on palkka maksettava tähän rahalaitokseen.
- 2 Jos palkka erääntyy maksettavaksi pyhä-, itsenäisyys- tai vapunpäivänä, joului- tai juhannusaattona taikka arkilauantaina, pidetään edellistä muuta arkipäivää erääntymispäivänä.
- 3 Palkanmaksun yhteydessä annetaan palkansaajalle laskelma, jossa on yksityiskohtainen selvitys palkan perusteista, sen suuruudesta sekä palkanpidätyksistä eri tarkoituksiin.

18 § Siirtymämääräys 1.1.2006 euromääräiseen palkkukseen siirrettävälle opettajalle

- 1 Jos opettajan toimenhaltijan kokonaisansio ao. tehtävässä 31.12.2005 on suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.1.2006 alkaen laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen palkanlisä.
- 2 Henkilökohtainen palkanlisä poistuu toimen tehtäväkohtaisessa peruspalkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai toimenhaltijan siirtyessä muuhun toimeen.

Soveltamisohje

Palkanlisä poistuu em. tavalla myös aikaisemmin muodostuneiden henkilökohtaisten palkanlisien osalta. Tehtäväkohtaisiksi palkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaista lisää.

---

19 § Siirtymäkauden lisä

- 1 Jos apulaisrehtorina toimivan opettajan tai tohtorin tutkintolisää saaneen rehtorin tai opettajan kokonaisansio 31.8.2007 voimassa olleen PTYOTES:n 2005–2007 sopimusmääräysten mukaan on suurempi kuin samasta tehtävästä 1.9.2007 laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen siirtymäkauden lisä.
- 2 Tämän pykälän henkilökohtainen siirtymäkauden lisä poistuu toimen peruspalkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai toimenhaltijan siirtyessä muuhun toimeen.

Soveltamisohje

Peruspalkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia. Muuhun toimeen siirtymisestä on kyse myös mm. tapauksessa, jossa henkilöltä poistetaan apulaisrehtorin tehtävä. Myös muu olosuhteen muutos, jonka vuoksi siirtymäkauden lisää on muodostunut poistaa siirtymäkauden lisää.

Musiikkioppilaitokset

Rehtorit ja apulaisrehtorit

1 § Rehtorin ja apulaisrehtorin vähimmäisperuspalkka ja opetusvelvollisuus

- 1 Rehtorin (4 08 01 00 2) vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite).
- 2 Rehtorin opetusvelvollisuus on 70–350 tuntia vuodessa.
- 3 Apulaisrehtorin (4 08 02 00 5) vähimmäisperuspalkka ks. palkkaliite
- 4 Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on 70–455 tuntia vuodessa.

2 § Työaika ja vuosiloma

Työaika ja vuosiloma määräytyvät yleisen osan 15 ja 17 §:n mukaisesti.

3 § Apulaisrehtorina toimivan opettajan opetusvelvollisuus

Apulaisrehtorina toimivan opettajan opetusvelvollisuus on 350–560 tuntia vuodessa.

Opettajat

4 § Opettajan hinnoittelutunnukset, opetusvelvollisuudet ja vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite)

- 1 Musiikin perusopetuksen opettaja

		Opetusvelvollisuus tuntia/viikko
4 08 04 01 2	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	23
4 08 04 01 4	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai entinen lehtorin kelpoisuus	23
4 08 04 01 3	Muu soveltuva tutkinto tai entinen opettajan kelpoisuus	24

2 Ammatillinen koulutuksen lehtori (II aste)

		Opetusvelvollisuus tuntia/viikko
4 08 04 00 8	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	22
4 08 04 00 9	Muu soveltuva tutkinto	22

3 Opetusvelvollisuus voidaan määrätä tarvittaessa vuotuisena.

Pöytäkirjamerkintä

Opettajalla tarkoitetaan myös säestäjää.

5 § Sivutoimipisteen johtaja

Sivutoimipisteen johtajaksi määrätylle opettajalle maksetaan tästä tehtävästä seuraava lisäpalkkio:

Sivutoimipisteen oppilaiden lukumäärä	Korvaus viikkotunteina
20–50	1
51–100	2
101–200	3
201–	4

6 § Sivutoimipisteen opetus

Jos opettaja määrätään opettamaan pääkoulun lisäksi yhdessä tai useammassa sivutoimipisteessä, sivutoimipisteen opetuslisä saadaan kertomalla 4 §:n 1 kohdan mukainen vähimmäisperuspalkka kertoimella 0,03–0,07 opettajan pääkoululta tai asunnosta sivutoimipisteeseen/-pisteisiin viikoittain kuljettavan matkan pituuden perusteella seuraavasti:

Matkakilometrit viikossa	Kerroin
100–149	0,03
150–199	0,05
200 tai enemmän	0,07

Soveltamisohje

Matkakilometrit lasketaan pääsääntöisesti pääkoulun ja sivutoimipisteen tai -pisteiden välisiltä edestakaisilta matkoilta, kuitenkin enintään todellisilta matkoilta, lyhintä käyttökelpoista matkareittiä käyttäen. Toisin sanoen, jos opettajan matka asunnosta sivutoimipisteeseen on lyhyempi kuin matka pääkoululta sivutoimipisteeseen ja opettajan sivutoimipisteeseen kulkema matka alkaa asunnosta, lasketaan matkakilometrit todellisuudessa kuljetun matkan mukaan asunnosta sivutoimipisteeseen. Merkitystä ei ole, opettaako opettaja saman päivänä aikana vain sivutoimipisteessä tai sivutoimipisteen lisäksi myös pääkoulussa.

6 a § Tohtorin tutkintolisä

Jos musiikkioppilaitoksen rehtori tai opettaja on suorittanut tohtorin tutkinnon, siitä maksettava lisä saadaan kertoimella tehtävänimikkeen hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka kertoimella 0,03.

7 § Opettajan ylituntipalkkio

- 1 Opettajantoimen haltijalle maksetaan opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta ylituntipalkkio. Ylituntipalkkioperuste on 4 §:n 1 tai 2 kohdan mukaan määräytyvä ao. kalleusluokan mukainen peruspalkka (jossa otetaan lisäksi huomioon 6 §:n mukainen lisä).

Soveltamisohje

Jos opettajan peruspalkka on epäpätevyden perusteella alempi, ylituntipalkkio lasketaan alennetusta peruspalkasta.

- 2 Vuosiviikkoylituntipalkkio maksetaan vuoden jokaisena kuukautena opettajalle, jolle on vahvistettu yksi ylitunti viikossa lukuvuoden kaikille työviikoille.

Soveltamisohje

Vuosiviikkoylituntina maksettava palkkio tarkoittaa sitä, että yhden viikoittaisen ylitunnin maksatus tasoitetaan 12 kuukaudelle. Ylitunteja on oltava musiikkioppilaitoksessa 35 tuntia.

- 3 Vuosiviikkoylituntipalkkion rahamäärä kuukaudessa saadaan seuraavasti:

$$\frac{\text{ylituntipalkkioperuste} \times 0,90}{\text{toimen opetusvelvollisuus}}$$

- 4 Vuosiviikkoylituntipalkkio lasketaan toimen peruspalkan ja opetusvelvollisuuden perusteella. Peruspalkassa ei oteta huomioon toimenhaltijalle myönnettyjä vuosisidonnaista lisää, määrävuosikorotuksia, eikä muutakaan henkilökohtaista lisää. Opetusvelvollisuus on toimen opetusvelvollisuus, johon ei vaikuta toimenhaltijan opetusvelvollisuuden huojennus.
- 5 Jos ylituntien lukumäärä on pienempi kuin työviikkojen lukumäärä, maksetaan palkkio pidetyiltä ylitunneilta.

Soveltamisohje

Pidetyn tunnin hinta sisältää myös oppilaitoksen loma-aikojen palkkaosuuden.

- 6 Yhden yksittäisen ylitunnin hinta (kertatuntipalkkio) saadaan siten, että vuosiviikkoylituntipalkkio kuukaudessa muutetaan vuotuiseksi kertomalla se luvulla 12 ja tulos jaetaan luvulla 35.

8 § Matkakustannusten korvaaminen

Opettajalle maksetaan korvausta AVAINTES:n mukaan siirtymisestä musiikkioppilaitoksen toimipisteestä toiseen aiheutuneista matkakustannuksista.

9 § Työaika

- 1 Opetus kestää vähintään 35 työviikkoa ja muu työ enintään kolme työviikkoa. Työviikko on viisipäiväinen. Päivistä vähennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppiainen ja vapunpäivä.
- 2 Muuhun työhön kuuluu opetuksen kehittäminen ja muut työnantajan määräämät vastaavantasoiset oppitunteihin välittömästi liittymättömät tehtävät. Muun työn viikoittainen työaika on 38 tuntia ja tunnin pituus 60 minuuttia.
- 3 Muun työn asemasta opettaja voidaan määrätä opettamaan yli 35 työviikkoa. Tällöin yksi opetustunti lyhentää muuta työtä kahdella tunnilla. Jos opettajalle määrätään muuta työtä yli 114 tuntia, maksetaan yhdestä muun työn tunnista yhden ylitunnin palkkio.
- 4 Opettajan työaika tulee pyrkiä järjestämään maanantaista perjantaihin. Jos opetuksen järjestäminen lauantaisin on oppilaitoksen kannalta välttämätöntä tai siitä opettajan kanssa muutoin sovitaan, tulee opettajan vapaapäivä järjestää maanantaiksi, ellei opettajan pyynnöstä erityisesti toisin sovita.

10 § Vuosisidonnainen lisä

Rehtorin, apulaisrehtorin, opettajan ja päätoimisen tuntiopettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

	5 v.	8 v.	10 v.	15 v.	20 v.
Rehtori			6 %	2 %	6 %
Apulaisrehtori			6 %	2 %	6 %
Opettaja	4 %	3 %	9 %	6 %	6 %
Lehtori	4 %	3 %	9 %	6 %	6 %
Päätoiminen tuntiopettaja	4 %	3 %	9 %	6 %	6 %

Soveltamisohje

Vuosisidonnaisen lisän vaikutus palkkaan lasketaan kertomalla hinnoittelutunnuksen mukainen vähimmäisperuspalkka tai asteikkopalkkauksessa asteikon alaraja vuosisidonnaisen lisän prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 6 % = 1,06) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkassa. Laskenta tehdään siis korkoa korolle -periaatteella.

Jos rehtorin, apulaisrehtorin tai opettajan peruspalkkaa on alennettu kelpoisuuden puuttumisen vuoksi, vuosisidonnaisen lisän vaikutus lasketaan tästä alennetusta vähimmäisperuspalkasta.

Päätoimiset tuntiopettajat

11 § Päätoimisten tuntiopettajien hinnoittelutunnus, opetusvelvollisuus ja vähimmäisperuspalkka (ks. palkkaliite).

		Opetusvelvollisuus tuntia/viikko
4 08 07 02 6	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	23
4 08 07 02 8	Soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai entinen lehtorin kelpoisuus	23
4 08 07 02 7	Muu soveltuva tutkinto tai entinen opettajan kelpoisuus	24

2 Päätoimisen tuntiopettajan ylituntipalkkioperuste lasketaan 7 §:n ylituntipalkkiota koskevien määräysten mukaisesti tämän pykälän perusteella määräytyvästä peruspalkasta ja opetusvelvollisuudesta. Palkkioperusteessa otetaan lisäksi huomioon opettaminen sivutoimipisteessä 6 §:n ja 14 §:n 1 kohdan mukaan.

12 § Sivutoimisen tuntiopettajan hinnoittelutunnus ja tuntipalkkio (ks. palkkaliite).

4 08 07 02 9	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto
4 08 07 03 0	Ammattikorkeakoulussa suoritettu musiikinopettajan tutkinto tai konservatoriossa suoritettu musiikkioppilaitoksen opettajan opintolinjan jatkotutkinto tai aiempi lehtorilta vaadittu kelpoisuus
4 08 07 03 1	Muu soveltuva tutkinto taikka aiempi opettajalta tai säestäjältä vaadittu kelpoisuus

12 a § Sivutoimisen tuntiopettajan muun työn velvollisuus (voimaan 1.8.2017)

Lukuvuoden työajaksi otettu vähintään 10 viikkotuntia opettava tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 10 tuntia ylittävältä osalta.

Vähintään lukuvuoden työajaksi otettu alle 10 viikkotuntia opettava tuntiopettaja voidaan määrätä tekemään muuta kuin opetustyötä, jolloin korvaus maksetaan 4 tuntia ylittävältä osalta.

13 § Tutkintolautakunta- ja suunnittelutehtävät

Jos tuntiopettaja tekee tutkintolautakunta- tai suunnittelutehtäviä, maksetaan kullakin tunnilla oman ylityntipalkkioperusteen mukainen kertatuntipalkkio.

14 § Yhdessä tai useammassa toimipisteessä opettavan tuntiopettajan lisä

- 1 Tuntiopettajalle, joka opettaa yhdessä musiikkioppilaitoksessa vähintään 16 tuntia viikossa, palkkioperusteessa otetaan lisäksi huomioon opettaminen sivutoimipisteessä siten kuin 6 §:ssä on todettu.
- 2 Matkakilometrien laskennan osalta noudatetaan 6 §:ssä olevaa soveltamisohjetta.
- 3 Tuntiopettajaan, joka opettaa yhdessä musiikkioppilaitoksessa vähintään 16 tuntia viikossa, sovelletaan 6 a §:n tohtorin tutkintolisää.

15 § Matkakustannusten korvaaminen

- 1 Tuntiopettajalle, joka yhdessä musiikkioppilaitoksessa opettaa vähintään 16 tuntia viikossa, maksetaan siirtymisestä musiikkioppilaitoksen toimipisteestä toiseen aiheutuneet matkustamiskustannukset AVAINTE:n mukaisesti.
- 2 Tuntiopettajalle, joka yhdessä musiikkioppilaitoksessa opettaa alle 16 tuntia viikossa, korvataan 1 kohdan lisäksi matkustamiskustannukset asunnosta toisen kunnan alueella sijaitsevaan ensimmäiseen toimipisteeseen ja vastaavasti toisen kunnan alueella sijaitsevasta viimeisestä toimipisteestä asuntoon matkustussäännön mukaisesti.
- 3 Jos 2 kohdassa mainittu tuntiopettaja joutuu poikkeuksellisesti tai työnantajan nimenomaisesta määräyksestä työtehtävien suorittamisen takia yöpymään muualla kuin asunnossaan, maksetaan päiväraha matkustussäännön mukaisin edellytyksin samoin kuin työmatkoista.
- 4 Jos 2 kohdassa mainittu tuntiopettaja matkustaa työtehtävien hoitamista varten toisen kunnan alueelle vähintään 120 kilometrin päähän varsinaisesta toimipaikastaan tai asunnostaan ja matka kestää vähintään 10 tuntia, maksetaan hänelle osapäivärahan suuruinen korvaus.
- 5 Erityisten painavien syiden johdosta oppilaitos voi harkintansa mukaan maksaa osapäivärahaa 2 kohdassa tarkoitetulle tuntiopettajalle, mikäli tuntiopettajan asunnon ja toimipisteen välinen matka on vähintään 75 kilometriä ja matka kestää vähintään viisi tuntia.

Soveltamisohje (5 kohta ja matkakilometrien laskenta)

Jos on kysymyksessä sellainen opetusaine, johon on saatavissa vähän tunteja, mutta joka opetussuunnitelman toteuttamisen kannalta on välttämätöntä saada järjestetyksi tai jos tietyn esimerkiksi harvinaislaatuisten soittimen opettajasta on erityinen pula, voi työnantaja harkita maksettavaksi yhtä työvuotta koskevana osapäivärahan suuruisen korvauksen myös siinä tapauksessa, että yhteen suuntaan 75 kilometrin ja matkan kokonaiskeston viiden tunnin edellytykset täyttyvät. Matkakilometrien laskemisessa noudatetaan soveltuvin osin 6 §:n soveltamisohjetta.

---

16 § Sopimusmääräyksistä poikkeaminen

Mikäli opetusalan työehtosopimuksen tai edellä olevien sopimusmääräysten soveltaminen johtaa paikallisesti taloudellisiin vaikeuksiin, paikallisesti voidaan sopia poikettavaksi em. määräyksistä.

17 § Siirtymämääräys 1.1.2006 euromääräiseen palkkaukseen siirrettävälle opettajalle

- 1 Jos opettajan toimenhaltijan kokonaisansio ao. tehtävässä 31.12.2005 on suurempi kuin samalla viikkotuntimäärällä 1.1.2006 alkaen laskettava uusi kokonaisansio, erotuksesta muodostuu henkilökohtainen palkanlisä.
- 2 Henkilökohtainen palkanlisä poistuu viran tehtäväkohtaisessa vähimmäisperuspalkassa tapahtuvia muutoksia vastaavasti tai toimenhaltijan siirtyessä muuhun toimeen.

Soveltamisohje

Palkanlisä poistuu em. tavalla myös aikaisemmin muodostuneiden henkilökohtaisten palkanlisien osalta. Tehtäväkohtaisiksi palkan muutoksiksi ei lueta yleiskorotuksia eikä henkilökohtaisia lisäitä.

---

18 § Sivutoimisen tuntiopettajan oikeus sairausajan palkkaan

Vähintään lukuvuoden työajaksi palkattavalle sivutoimiselle tuntiopettajalle, jonka työsuhte on jatkunut vähintään 60 kalenteripäivää, maksetaan sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyyden johdosta hänen täysi palkkansa sairastumispäivää seuranneen yhdeksännen arkipäivän loppuun, enintään kuitenkin siihen saakka, kun hänen oikeutensa sairausvakuutuslain (364/1963) mukaiseen päivärahaan alkaa. Jos työkyvyttömyys on aiheutettu tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella, sairausajan palkkaa ei makseta.

Soveltamisohje

Esteen ja selvityksen ilmoittamiseen sovelletaan, mitä yleisen osan 21 §:n 6–7 kohdassa on todettu.

Ammatillisten oppilaitosten opetushenkilöstön työaikakokeilua koskevat sopimusmääräykset

I Soveltaminen

1 § Soveltamisala

- 1 Näitä sopimusmääräyksiä sovelletaan jäljempänä mainittujen opettajaryhmien työsuhteen ehtona, jos asiasta on sovittu asianomaisen luottamusmiehen kanssa.
- 2 Nämä sopimusmääräykset ovat voimassa 1.8.2012–31.7.2018.
- 3 Muilta osin sovelletaan tämän liitteen lisäksi AVAINOTES:n yleistä osaa sekä ammatillisten oppilaitosten yhteisiä määräyksiä lukuun ottamatta yleisen osan 15 § ja ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 9–11 §. Lisäksi työsuhteen ehtoina sovelletaan soveltuvin osin AVAINOTES:n määräyksiä.

II Sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos

Palkka

2 § Opettajan hinnoittelutunnukset ja peruspalkka (ks. palkkaliite)

- 4 16 04 00 5 Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ammattikorkeakoulututkinto.
- 4 16 04 00 6 Muu soveltuva tutkinto.

3 § Opettajan vuosisidonnainen lisä

Opettajan vuosisidonnaiseen lisään oikeuttava aika ja sen laskenta määräytyvät yleisen osan II luvun 6 §:n mukaan. Siihen oikeuttavat vuodet ja prosentit ovat seuraavat:

5 v.	8 v.	10 v.	20 v.
2 %	3 %	6 %	6 %

Työaika

4 § Opettajan työaika

- 1 Työaika on kokonaistyöaika, joka on soveltuvin osin oppilaitoksen toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika.
- 2 Opettajan tehtävistä on osa sellaisia, joiden tekeminen toimistotyöajan puitteissa on vaikeaa sekä osa sellaisia, jotka voidaan tarkoituksenmukaisemmin tehdä muualla kuin työpaikalla. Lisäksi työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin toimistotyössä noudatettavasta työajasta.

Soveltamisohje

Nuorisoasteen koulutuksen opettajan työaikaa voidaan sijoittaa 40 työviikolle. Aikuiskoulutuksen opettajan työaikaa voidaan sijoittaa 42 työviikolle. Opettajan suostumuksella työaikaa voidaan sijoittaa nuorisoasteen koulutuksessa myös 41-42 työviikolle. Opettajan lisätyöaikaa voidaan sijoittaa lisäksi kahdelle lisäviikolle yli 42 työviikon.

- 3 Ennen työvuoden alkua on opettajalle vahvistettava työaikasuunnitelma, joka sisältää opetus- ja ohjaustyön määrän sekä työnantajan määräämät muut tehtävät.

Soveltamisohje

Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työaikasuunnitelmaa, opettajalle määrättyjä töitä ja tehtäviä poistetaan tai vaihdetaan. Työaikasuunnitelma muutetaan myös silloin, kun opettajalle määrätään lisätehtäviä tai -työtä.

5 § Työajan ylityskorvaus

Jos työnantaja on määrännyt opettajan työaikasuunnitelmassa vuotuisen työajan yli 4 § 1 kohdan mukaisen työajan, lisätyöstä maksetaan varsinaiseen palkkaan kuulumaton palkkio, joka on lisätyömääräyksen työtunnilta varsinainen palkka jaettuna luvulla 152.

Soveltamisohje 1 ja 2 kohtiin

Ylityskorvauksen maksaminen edellyttää, että työnantaja on antanut lisätyömääräyksen. Lisätyömääräys annetaan työaikasuunnitelmaa muuttamalla.

6 § Epämukavan työajan lisät

- 1 Jos työnantaja on määrännyt opettajan työaikasunnitelmassa työtä kello 18.00–07.00 väliselle ajalle, työ on ilta-/yötyötä, joka korvataan ilta-/yötyölisällä. Rahakorvauksen suuruus on 30 % 5 §:n mukaisesta tuntipalkasta. Rahakorvauksen sijasta voidaan antaa myös vastaava vapaa.
- 2 Työnantajan lauantaihin ja sunnuntaihin työaikasunnitelmassa määräämä työ on viikonlopputyötä, joka korvataan 1 kohdan mukaisesti. Rahakorvauksen sijasta voidaan antaa myös vastaava vapaa.
- 3 Jos työnantaja on sijoittanut opettajan työaika 42 viikkoa ylittävälle kahdelle lisätyöviikolle (4 § 2 kohdan soveltamisohje), tästä maksetaan korvaus, jonka suuruus on 30 % 5 §:n mukaisesta tuntipalkasta.

Soveltamisohje 1–3 kohtiin

Epämukavan työajan lisää voidaan samasta työstä maksaa vain yhdellä perusteella.

---

7 § Vuosiloma

Opettajan vuosiloma määräytyy AVAINOTES:n yleisen osan 20 §:n mukaan.

8 § Tuntiopettajan työsuhteen ehdot

- 1 Tämän liitteen 4 §:n mukaiseen kokonaistyöaikaan otetun tuntiopettajan palkka, työaika ja vuosiloma määräytyvät samoin perustein kuin vastaavalla opettajan toimen haltijalla. Tuntiopettajan, jolla on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto, hinnoittelutunnus on 4 16 07 00 5. Muun tuntiopettajan hinnoittelutunnus on 4 16 07 00 6.

Soveltamisohje

Tuntiopettaja, jonka kokonaistyöajan osuus on vähintään 19 tuntia viikossa ja 760 tuntia vuodessa, on päätoiminen tuntiopettaja. Tällaisen tuntiopettajan palkka on samassa suhteessa alempi kuin mitä tuntiopettajalle määrätty työaika on kokonaistyöaika lyhyempi.

- 2 Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan 2 §:n mukaan määräytyvää ao. kalleusluokan mukaisesta vähimmäisperuspalkasta, josta saadaan vuosiviikkotuntipalkkion rahamäärä kuukaudessa jakamalla se teoriaopetuksessa luvulla 22 ja käytännönläheisessä opetuksessa luvulla 25.

Soveltamisohje

Tuntipalkkio lasketaan kuten ammatillisten oppilaitosten yhteisten määräysten 12 §:ssä on määrätty ylituntipalkkion laskemisesta.

- 3 Jos opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä oleva tuntiopettaja opettaa päätoimisuuden edellyttämän tuntimäärän monialaisessa oppilaitoksessa useammassa kuin tämän liitteen mukaisessa opetuksessa, on hänen opetusvelvollisuutensa teoriaopetuksessa 22 ja käytännönläheisessä opetuksessa 25 tuntia viikossa.
- 4 Päätoimisen tuntiopettajan oikeus vuosisidonnaiseen lisään on 3 §:n mukainen.
- 5 Muilta osin opetusvelvollisuustyöaikajärjestelmässä olevan tuntiopettajien työsuhteen ehtoihin noudatetaan AVAINOTES:n yleisen osan tuntiopettajia koskevia määräyksiä.

III Muut ammatilliset oppilaitokset

9 § Sopimusmääräyksen soveltaminen

Muita ammatillisia oppilaitoksia koskevia sopimusmääräyksiä sovelletaan ammatillisen oppilaitoksen muuhun kuin sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen opettajaan.

10 § Työsuhteen ehdot, joista voidaan poiketa

Sen estämättä, mitä Avaintyöntantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimuksessa (AVAINOTES) on sovittu, 9 §:ssä tarkoitettujen opettajien työsuhteen ehdoista voidaan paikallisesti poiketa seuraavasti:

- 1 Opettajien kuukausipalkka sovitaan euromääräisenä kuukausipalkkana. Palkka määräytyy henkilökohtaisesti toisaalta tehtävien vaativuuden, vastuullisuuden ja määrän sekä toisaalta henkilökohtaisen osaamisen perusteella.
- 2 AVAINOTES:n opetusvelvollisuutta ja muita työaikaa koskevia määräyksiä ei sovelleta 9 §:ssä tarkoitettuihin opettajiin.
- 3 Kokeiluun osallistuminen edellyttää tehtävä- ja tulostoimenkuvien olemassaoloa.
- 4 Asianomaista opettajaa koskevan sopimuksen tekevät toisaalta toimivaltainen työnantajan edustaja ja toisaalta opettaja yhdessä häntä edustavan luottamusmiehen kanssa.
- 5 Opettajan tehtävä- ja tulostoimenkuvaa voidaan tarvittaessa muuttaa kesken lukuvuoden, jolloin 1 kohdan perusteiden muuttuessa sovitaan palkan tarkistamisesta.

Palkkaliite

1.2.2016 alkaen

Palkkiot		€/kk
	Kielilisiä (8 §)	
	Hyvä suullinen taito (8 § 1 mom.)	19,39
	Hyvä suullinen ja kirjallinen taito (8 § 1 mom.)	24,87
	Molempien kotimaisten kielten täydellinen hallinta (8 § 2 mom.)	38,73
	Kielitaitolisiä (9 § 2 mom.)	€/kk
	Tutkintotaso I	19,39
	Tutkintotaso II	38,73
	Tutkintotaso III tai korkeampi	75,38
		€/kerta
	Yksityisopiskelijan tentti (12 §)	35,77

Hinnoittelutunnus			
Vähimmäispalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 22 04 03 0	Tekniikan laboratorio- ja harjoitteluinsinööri (13 a §)		
	alkupalkka vähintään	3 156,37	3 116,28
	5 palveluvuoden jälkeen vähintään	3 295,15	3 253,30
	10 palveluvuoden jälkeen vähintään	3 542,17	3 497,18
	15 palveluvuoden jälkeen vähintään	3 831,50	3 782,84
	20 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 002,38	3 951,55

Ammatilliset oppilaitokset			
Opetushenkilöstön yhteiset määräykset			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 09 01 02 4	Rehtori	3 878,79	3 823,21
4 00 03 00 1	Apulaisrehtori ja aikuiskoulutusjohtaja/ ylempi korkeakoulututkinto	3 683,39	3 630,51
4 00 03 00 2	Apulaisrehtori ja aikuiskoulutusjohtaja/ muu tutkinto	3 555,96	3 504,57
4 00 03 00 3	Opinto-ohjaaja/ylempi korkeakoulututkinto	3 387,51	3 338,77
4 00 03 00 4	Opinto-ohjaaja/muu tutkinto	3 290,08	3 242,94
Palkkiot			€/kerta
	Ylioppilaskirjoitusten valmistavan tarkistuksen palkkio (9 § 2 mom.)		37,36

Liite 1 Ammattioppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 09 04 00 1	Ammatillisten aineiden lehtori/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 114,98	3 070,79
4 09 04 00 2	Ammatillisten aineiden lehtori/soveltuva korkea-koulututkinto, insinöörin tai rakennusarkkitehdin tutkinto	2 806,96	2 767,14
4 09 04 00 3	Ammatillisten aineiden lehtori/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 532,91	2 497,02
4 09 04 00 8	Ammatillisten aineiden lehtori/muu soveltuva tutkinto tai koulutus	2 495,00	2 459,93
4 09 04 00 5	Ammatillisen oppilaitoksen yhteisten aineiden lehtori/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	2 832,31	2 792,14
4 09 04 00 6	Ammatillisen oppilaitoksen yhteisten aineiden lehtori/muu soveltuva tutkinto	2 390,20	2 356,34
4 09 07 01 5	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 114,98	3 070,79
4 09 07 01 6	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva korkeakoulututkinto, insinöörin- tai rakennusarkkitehdin tutkinto	2 806,96	2 767,14
4 09 07 01 7	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 532,91	2 497,02
4 09 07 02 2	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/muu soveltuva tutkinto tai koulutus	2 495,00	2 459,93
4 09 07 01 9	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/ylempi korkea-koulututkinto	2 832,31	2 792,14
4 09 07 02 0	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/muu soveltuva tutkinto	2 390,20	2 356,34

Liite 2 Kauppaoppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat			
4 14 04 00 3	Lehtori/ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2 947,68	2 905,84
4 14 04 00 4	Lehtori/korkeakoulututkinto	2 625,18	2 587,68
4 14 04 00 5	Lehtori/muu soveltuva tutkinto	2 359,60	2 325,98
4 14 07 01 1	Tuntiopettaja/ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2 947,68	2 905,84
4 14 07 01 2	Tuntiopettaja/korkeakoulututkinto	2 625,18	2 587,68
4 14 07 01 3	Tuntiopettaja/muu tutkinto	2 359,60	2 325,98

Liite 3 Taide- ja viestintäkulttuurioppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 18 04 00 2	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2 460,60	2 425,70
4 18 04 00 3	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva korkeakoulututkinto	2 334,31	2 301,23
4 18 04 00 4	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 318,02	2 285,16
4 18 04 00 5	Lehtori/ammattilliset aineet/muu soveltuva tutkinto tai vähintään kolmen vuoden soveltuvat opinnot taidekoulussa (tanssi- ja sirkusala)	2 115,02	2 085,04
4 18 04 00 8	Lehtori/yhteiset aineet/ylempi korkeakoulututkinto	2 460,60	2 425,70
4 18 04 00 9	Lehtori/yhteiset aineet/korkeakoulututkinto	2 318,02	2 285,16
4 18 07 00 2	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2 460,60	2 425,70
4 18 07 00 3	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva korkeakoulututkinto	2 334,31	2 301,23
4 18 07 00 4	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 318,02	2 285,16
4 18 07 00 5	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/muu soveltuva tutkinto tai vähintään kolmen vuoden soveltuvat opinnot taidekoulussa (tanssi- ja sirkusala)	2 115,02	2 085,04
4 18 07 00 8	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/ylempi korkeakoulututkinto	2 460,60	2 425,70
4 18 07 00 9	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/korkeakoulututkinto	2 318,02	2 285,16

Liite 4 Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 16 04 00 5	Lehtori/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 308,22	3 261,04
4 16 04 00 6	Lehtori/muu	3 106,74	3 062,40
4 16 07 00 5	Tuntiopettaja/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikoreakoulututkinto	3 308,22	3 261,04
4 16 07 00 6	Tuntiopettaja/muu	3 106,74	3 062,40

Liite 5 Metsä- ja puutalousoppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 19 04 00 8	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 363,80	3 316,10
4 19 04 00 9	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai insinööri	3 011,96	2 969,22
4 19 04 01 0	Lehtori/ammattilliset aineet/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 910,28	2 869,02
4 19 04 01 8	Lehtori/ammattilliset aineet/muu soveltuva tutkinto tai koulutus	2 707,65	2 669,25
4 19 04 01 4	Lehtori/yhteiset aineet/ylempi korkeakoulututkinto	3 230,67	3 184,90
4 19 04 01 5	Lehtori/yhteiset aineet/korkeakoulututkinto	2 895,81	2 854,77
4 19 07 00 8	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 363,80	3 316,10
4 19 07 00 9	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai insinööri	3 011,96	2 969,22
4 19 07 01 0	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/soveltuva opistoasteen tutkinto	2 910,28	2 869,02
4 19 07 01 8	Tuntiopettaja/ammattilliset aineet/muu soveltuva tutkinto tai koulutus	2 707,65	2 669,25
4 19 07 01 4	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/ylempi korkeakoulututkinto	3 230,67	3 184,90
4 19 07 01 5	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/korkeakoulututkinto	2 895,81	2 854,77

Liite 6 Merenkulkuoppilaitos			
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	II kl €/kk
4 20 04 00 3	Laboratorioinsinööri	2 819,92	2 779,92
4 20 04 01 0	Lehtori/merenkulku- ja teknilliset aineet/ soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 076,99	3 033,36
4 20 04 01 1	Lehtori/merenkulku- ja teknilliset aineet/ muu tutkinto	2 882,65	2 841,77
4 20 04 00 8	Lehtori/ammatinopetus	2 303,61	2 270,93
4 20 04 00 9	Lehtori/työopetus	2 199,66	2 168,47
4 20 04 00 4	Lehtori/yhteiset aineet/ylempi korkeakoulututkinto	2 832,44	2 792,26
4 20 04 00 5	Lehtori/yhteiset aineet/alempi korkeakoulututkinto	2 520,22	2 484,51
4 20 04 00 6	Lehtori/yhteiset aineet/muu tutkinto	2 466,03	2 431,07
4 20 07 01 0	Tuntiopettaja/merenkulku- ja teknilliset aineet/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto tai soveltuva ylempi ammattikorkeakoulututkinto	3 076,99	3 033,36
4 20 07 01 1	Tuntiopettaja/merenkulku ja teknilliset aineet/muu tutkinto	2 882,65	2 841,77
4 20 07 00 8	Tuntiopettaja/ammatinopetus	2 303,61	2 270,93
4 20 07 00 9	Tuntiopettaja/työopetus	2 199,66	2 168,47
4 20 07 00 4	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/ ylempi korkeakoulututkinto	2 832,44	2 792,26
4 20 07 00 5	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/ alempi korkeakoulututkinto	2 520,22	2 484,51
4 20 07 00 6	Tuntiopettaja/yhteiset aineet/muu tutkinto	2 466,03	2 431,07

Ammatillinen aikuiskoulutuskeskus			
Palkka			
		alaraja	yläraja
4 30 04 00 4	Kokoaikainen opettaja/ylempi korkeakoulututkinto		
	0 vuotta	3 743,20	4 394,87
	5 vuotta	3 930,34	4 582,05
	10 vuotta	4 126,87	4 778,56
	15 vuotta	4 333,21	4 984,90
	20 vuotta	4 506,55	5 158,25
4 30 04 00 5	Kokoaikainen opettaja/korkeakoulu- tai insinöörin tutkinto		
	0 vuotta	3 521,16	4 036,26
	5 vuotta	3 697,21	4 212,33
	10 vuotta	3 882,07	4 397,18
	15 vuotta	4 076,17	4 591,29
	20 vuotta	4 239,24	4 754,35
4 30 04 00 6	Kokoaikainen opettaja/opistoasteen tutkinto		
	0 vuotta	3 057,67	3 507,51
	5 vuotta	3 210,56	3 660,38
	10 vuotta	3 371,08	3 820,94
	15 vuotta	3 539,65	3 989,48
	20 vuotta	3 681,22	4 131,05
4 30 04 00 7	Kokoaikainen opettaja/muu tutkinto		
	0 vuotta	2 784,98	3 142,08
	5 vuotta	2 924,25	3 281,33
	10 vuotta	3 070,45	3 427,54
	15 vuotta	3 223,99	3 581,06
	20 vuotta	3 352,95	3 710,01

Ammattikorkeakoulu			
Vähimmäispalkat			
Yliopettaja (42204010, 42204011, 42204012)		I kl €/kk	II kl €/kk
	alkupalkka vähintään	4 073,70	4 053,74
	5 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 203,24	4 182,64
	10 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 560,29	4 537,94
	15 palveluvuoden jälkeen vähintään	5 048,06	5 023,32
	20 palveluvuoden jälkeen vähintään	5 374,79	5 348,45
Lehtori ja tuntiopettaja (42204020, 42204021, 42204022)			
	alkupalkka vähintään	3 516,41	3 499,18
	5 palveluvuoden jälkeen vähintään	3 707,78	3 689,61
	10 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 048,50	4 028,66
	15 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 447,58	4 425,79
	20 palveluvuoden jälkeen vähintään	4 683,29	4 660,34

Kansalaisopisto		Alaraja	Yläraja	Alaraja	Yläraja
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	I kl €/kk	II kl €/kk	II kl €/kk
4 06 01 00 1	Rehtori	3 706,59	4 182,26	3 706,59	4 182,26
4 06 02 00 2	Apulaisrehtori	3 431,46	3 553,43	3 431,46	3 553,43
4 06 04 00 6	Opettaja/ylempi korkeakoulututkinto	2 860,70		2 818,18	
4 06 04 00 7	Opettaja/muu tutkinto	2 457,81		2 421,29	
Tuntiopettajan tuntipalkkioperuste				I kl €/kk	II kl €/kk
4 06 07 03 3	Tuntiopettaja/ylempi korkeakoulututkinto			28,45	28,00
4 06 07 03 4	Tuntiopettaja/alempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto, voimistelun-, kuvaamataidon-, musiikin-, kotitalous-, kotiteollisuus- ja käsityöopettajan tutkinto tai opistoinsinöörin tutkinto			26,81	26,45
4 06 07 03 5	Tuntiopettaja/muu tuntiopettaja			26,05	25,64

Musiikkioppilaitos		Alaraja	Yläraja	Alaraja	Yläraja
Vähimmäisperuspalkat		I kl €/kk	I kl €/kk	II kl €/kk	II kl €/kk
4 08 01 00 2	Rehtori	3 704,37	4 602,39	3 704,37	4 602,39
4 08 02 00 5	Apulaisrehtori	3 456,85	4 028,96	3 456,85	4 028,96
4 08 04 01 2	Opettaja/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	2 569,01		2 530,82	
4 08 04 01 4	Opettaja/soveltuva ammattikorkeakoulututkinto, konservatorion jatkotutkinto tai entinen lehtorin kelpoisuus	2 405,12		2 369,38	
4 08 04 01 3	Opettaja/muu soveltuva tutkinto tai entinen opettajan kelpoisuus	2 194,32		2 161,70	
4 08 04 00 8	Ammatillisen koulutuksen lehtori/ylempi korkeakoulututkinto	2 568,60		2 530,40	
4 08 04 00 9	Ammatillisen koulutuksen lehtori/muu soveltuva tutkinto	2 437,12		2 400,87	
4 08 07 02 6	Tuntiopettaja/soveltuva ylempi korkeakoulututkinto	2 388,68		2 353,19	
4 08 07 02 8	Jatkotutkinto tai entinen lehtorin kelpoisuus	2 276,55		2 242,70	
Sivutoimisen tuntiopettajan palkkio					€/tunti
4 08 07 02 9	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto				29,07
4 08 07 03 0	Ammattikorkeakoulussa suoritettu musiikinopettajan tutkinto tai konservatoriossa suoritettu musiikkioppilaitoksen opettajan opintolinjan jatkotutkinto tai alempi lehtorilta vaadittu kelpoisuus				28,11
4 08 07 03 1	Vaadittu kelpoisuus				24,98